
	OPERATIVE PROSEDYRER – NØDNETT HELSE
	NIVÅ 3 PROSEDYRER NØDNETT -HELSE
REVISJON 3.0	 Helsedirektoratet

Nivå 3-prosedyrene for kommunikasjon i nødnett er nå revidert for tredje gang. Innspill fra operative brukere er hensyntatt i denne versjonen. Nivå 3-prosedyrene er *operative* prosedyrer Helsedirektoratet anbefaler benyttes i tjenestene. Tilpassing og integrasjon i eget kvalitetssystem er et lokalt ansvar.

Hovedendringer:



- Prosedyrene er samlet i ett dokument. Tiltakskort for ICCS er tatt ut og vedlagt i eget dokument.
- Prosedyre A01 – A03 er slått sammen
- Det er laget 6 nye prosedyrer (SO1,S02,S03,S04 C08, A04)
- Luftambulansesprosedyrer inneholder større endringer etter innspill fra det operative luftambulansmiljøet (Luftambulansetjenestenes ANS)
- Kryssreferanser er fjernet – disse anses som lite relevante
- Mange prosedyrer er uendret da det ikke har kommet innspill på endringer
- Prosedyrene er lagt inn i ny mal

Ordliste:

Indeks – benyttes som kortform for Norsk medisinsk indeks

Prosedyreoversikt

	Prosedyre	AMK	LVS	Lege	Amb	LA	AM
	Mottak av melding.						
A1	Henvendelse til nødsentral og videre varsling i helsetjenesten	X	X	X	X	X	X
	?? Skal det være tomt?	X	X	X	X	X	X
3	??	X	X				X
A4	Feilruting av nødmeldinger	X	X				
	Ressurshåndtering						
B1	Utalarming av ambulanse og lege	X	X	X	X		
B2	Trippelvarsling	X	X				
B3	Tverrvarsling	X					
B4	Varsling av ambulanshelikopter	X				X	
B5	Varsling av ambulansfly	X				X	
B6	Varsling av Redningshelikopter	X				X	
B7	Bruk av first-responder	X					
	Aksjonsovervåking						
C1	Skarpe oppdrag	X	X	X	X	X	X
C2	Sikkerhetsalarm	X	X	X	X	X	X
C3	Flight following for ambulanshelikopter	X				X	
C4	Beredskapsplan savnet helikopter	X				X	
C5	Sikkerhetsalarm DMO talegruppe				X		
C6	Samhandling på vei til og på ett skadested	X	X		X		
C7	Samhandling-Eskortetjeneste						
C8	Kommunikasjon med ambulanshelikopter	X	X	X	X	X	
	Avklare behandlingssted - Innmelding						
D1	Avklare videre tiltak og behandlingssted	X	X	X	X		X
D2	Innmelding av pasient til somatisk enhet	X	X	X	X	X	X
D3	Innmelding av pasient til psykiatrisk enhet	X	X	X	X		X
	Sambandsprosedyre						
E1	Sambandsprosedyre og radiouttrykk	X	X	X	X	X	X
	Operative støttfunksjoner						
F1	Felles talegrupper i nødnett	X	X	X	X	X	X
F2	Talegrupper i helsetjenesten	X	X	X	X	X	X
F3	Kommunikasjon med maritim radio	X	X	X	X	X	
F4	Kallesignaler kommunehelsetjenesten	X	X	X	X	X	
F5	Kallesignaler i ambulansetjenesten	X	X	X	X	X	X
F6	Kallesignaler for ambulanshelikopter	X			X	X	
F7	Kallesignaler for ambulansfly	X				X	
F8	Nasjonal fordeling kallesignaler i ambulansetjenesten				X		
F9	Kommunikasjon med naboland- hendelse i grenseområdene	X	X	X	X	X	
F10	Statusmeldinger	X	X	X	X	X	X
F11	Kallesignaler	X	X	X	X	X	X
F12	Kommunikasjonsveier i nødnett	X	X	X	X	X	X
F13	Kommunikasjonsprinsipper	X	X	X	X	X	X
G1	Håndtering av avvik knyttet til nødnett	X	X	X	X	X	X
H1	Kommunikasjon med AMK – ordinær og reserve	X	X				
H2	Alternative løsninger ved sambandsvikt	X	X	X	X	X	X
S1	Samhandling mellom Legevakt og kommuner – kommunale tjenestetilbud		X	X			
S2	Samhandling mellom fastleger og ambulansetjeneste		X		X		
S3	Samhandling mellom fastlegekontor og legevakt		X	X			
S4	Samhandling mellom legevakt og lokal ambulansetjeneste	X	X	X	X		

	Mottak av melding
	A01 – A03 – Mottak av nødmelding og videre varsling i helsetjenesten
revisjon 3.0	 Helsedirektoratet

Mål Sikre god kvalitet på mottak og innhold av nødmeldinger ved AMK- og LV-sentraler og videre varsling i helsetjenesten. Sentralene skal motta og viderevarsle så likt som mulig fra AMK-område til AMK-område. Felles håndtering av nødmeldinger som skal omrutes til annen nødetat.

Målgruppe/ansvar AMK, LV-sentral, akuttmottak, lege i vakt og ambulanse

Melding skal håndteres etter **indeks** og helsetjenestens varslingsplaner. Prosedyren skal sikre at rett enhet /samarbeidspart blir varslet på rett måte i rett rekkefølge til rett tid.

Fase	Varsles:
1	AMK og LV- sentral
2	Ambulansepersonell
3	Lege i vakt
4	Luftambulanse
5	AMK-lege
6	Akuttmottak/ legevakt

Handling

- AMK**
- Mottar melding (hvor, hva og hvem)
 - Sikrer innringers telefon og hendelsesadresse
 - **Indeks** eller tilsvarende benyttes for utspørring
 - Dokumenterer relevant informasjon
 - Varsler rett enhet (ambulanse, legevakt, LA) ved utalarmering /oppkall i nødnett
 - Vurderer behov for konferansesamtale med andre helseressurser for rådgivning
 - Ved behov for innsats fra flere nødetater bruk tverr- eller trippelvarsling
 - Nødanrop som gjelder annen 11x-sentral overføres til denne ved hjelp av konferansekopling
 - Mottakene 11x-sentral sikrer at telefonnummer og hendelsesadresse blir registrert før overføring av samtale skjer
 - Varsle R- AMK ved større hendelser

LV

- Mottar melding (hvor, hva og hvem)
 - Setter henvendelser over til AMK i konferanse
 - Sikrer innringers telefon og hendelsesadresse
 - Dokumentere relevant informasjon
-

Ambulanse

- Mottar melding fra AMK om oppdraget: Meldingen skal inkludere *hastegrad og hvilken kjøretning* - Alle på aktuell enhet kvitterer fra håndterminalen
 - Supplerende informasjon gis via TransMobil, talegruppe eller en-til-en samtale i nødnett: nøyaktig adresse, evt. personopplysninger, tilstand, andre forhold inkl. risiko og evt. andre ressurser til samme hendelse
 - Ressurser som rykker ut sender statusmeldinger via TransMobil alternativt nødnett.
-

Lege i vakt

- Varsles og mottar melding fra LV eller AMK via utalarmering eller en-til-en-samtale i nødnett
 - Bekrefter melding verbalt og med statusmelding på radio.
 - Er *ansvarlig* for å innhente *tilstrekkelig informasjon* for å kunne bistå eller vurdere nødvendige tiltak, herunder om vedkommende skal rykke ut eller ikke
-

Luftambulanse



- Mottar utalarmering fra AMK om oppdraget
 - LA-crewet bekrefter mottatt melding med kvittering på håndterminal og verbalt. Varslet LA-lege er ansvarlig for å innhente tilstrekkelig opplysninger for å vurdere utrykning eller ikke.
 - Supplerende informasjon gis via TransMobil, alarmeringsgruppe eller en-til-en samtale i nødnett: nøyaktig adresse, evt. personopplysninger, tilstand, andre forhold inkl. risiko og evt. andre ressurser til samme hendelse
 - Ressurser som rykker ut, sender statusmeldinger via TransMobil alternativt nødnett
-

AMK-lege

- Skal etter varsling rådgi AMK eller andre helseressurser i medisinske spørsmål. Varsling skjer vanligvis initialt som en-til-en samtale.
 - Skal varsles der annet helsepersonell har behov for rådgivning eller utrykning fra lege i spesialisthelsetjenesten.
-

**Akuttmottak
Legevakt**

AMK varsler om hendelsen og gir nødvendig informasjon om situasjonen slik at mottakene enhet får tidlig kunnskap om mulig pasient.

	Mottak av melding
	A04 – Håndtering av legevaktsamtaler som blir rutet til feil LV-sentral
 Helsedirektoratet	

Mål *Sikre at innringer får rett hjelp ved rett LV-sentral, evt AMK-sentral*

Målgruppe / ansvar LV-sentraler og AMK-sentraler

Bakgrunn Innringer til 116117 kan ved feilruting/andre forhold komme til feil LV-sentral. Innringer må da settes over til rett LV-sentral som dekker området hvor innringer befinner seg. Ved minste tvil om hastegrad Akutt - sett over til AMK.

Handling

Håndtering av melding Alle meldingsmottakere /operatører ved LV-sentralen skal sette innringer til rett LV-sentral, evt. til AMK-sentral om nødvendig.



LV-sentral som mottar telefon (evt AMK eller akuttmottak) Skal før overføring:

1. Håndtere meldingen i samsvar med **Indeks**
2. Sikre viktig bakgrunnsinformasjon (telefonnummer, oppholdsadresse)
3. Avklare alvorlighetsgrad i henhold til **Indeks**
4. Dokumenter kortfattet henvendelse og prioritering i journal

Sette over til riktig sentral

- Grønn hendelse: Viderekoble til riktig legevakt uten konferanse
- Gul Hendelse: Sette over i konferanse med AMK Akutt
- Rød Hendelse: Sette over i konferanse med AMK Akutt

Operatør som mottar telefon ved "feil" sentral, skal opplyse innringer om at denne blir sett over til riktig sentral etter at viktig informasjon er mottatt. Telefonen settes over til aktuell LV-sentral ved å bruke dedikert nummer til sentralen (egen kø - pr i dag: gul linje)

	Ressurshåndtering
	B01 – Utalarmering av ambulanse og lege
 Helsedirektoratet	

Mål Felles varslingsprosedyre for AMK og LV-sentralene skal sikre forutsigbar varsling av de ulike enhetene.

Uansett hastegrad sikre at riktig ressurs varsles til rett tid, i rett rekkefølge og på rett måte.

Målgruppe/ansvar AMK og LV

Bakgrunn Ved akuttoppdrag – rød respons – skal felles varsling av lege og ambulanse gjøres ved utalarmering. Det vil være et lokalt anliggende å legge til rette for at legen utalarmeres på en hensiktsmessig måte.

For øvrig brukes utalarmering eller varsling i vanlig talegruppe – se under.

Definisjoner:

Enhet	Betyr
Ressurs/Ressursteam	Radiobrukere knyttet til en bestemt enhet, eksempelvis: <ul style="list-style-type: none"> • En ambulanse med personell • En lege, evt. med en legebil • Et helikopter med crew
Predefinert utalarmeringsgruppe	Radiobrukere og ressursteam som ofte varsles samtidig, eksempelvis: <ul style="list-style-type: none"> • Alle ambulanser i et ambulansedistrikt • Alle ambulanser og vakthavende lege i en kommune.
Utalarmering	Felles varsling av en eller flere ressurser med prioritet
Egen talegruppe	Eksempelvis talegruppe 1 – vanligvis den som blir benyttet som arbeidsgruppe i aktuelt ambulanse-distrikt.
Hendelsesstyrte talegrupper	Talegrupper som kontrollrommet bestemmer skal nyttes til en spesiell innsats/hendelse/oppdrag.

Handling

Utalarming

Utalarming/varsling av ambulanse og evt. lege kan skje på tre måter (A, B eller C under).

Operatør må i alle tilfeller velge hvilke ressurser som skal motta meldingen.

Primært brukes :

	Handling	Kommentar
A	Utalarming i talegruppe; eksempelvis talegruppe Ambulanse 11 (AMK Områdets Hovedtalegruppe)	Vil varsle de valgte ressursene med spesielt akustisk signal og tekst, de øvrige ressursene i talegruppen vil kunne høre talt melding. Benyttes vanligvis ved Akutte oppdrag.
B	Utalarming i avlastningstalegruppe; eksempelvis Ambulanse 7	Vil varsle de valgte ressursene med spesielt akustisk signal og tekst. Benyttes ved Gule og Grønne oppdrag
C	En-til-en samtale	En-til-en samtale kan være formålstjenlig når ambulansen er i aktivitet eller for kontakt med fartøysjef. Brukes også for å sikre pasientkonfidensialitet
D	Anrop i egen talegruppe kun med tale	Anrop uten utalarming i vanlig talegruppe: Kontrollrommet kaller da bare på ressursen.

Talemelding: Etter utalarming gir man muntlig melding med nødvendig informasjon til ressursene. Dette i tillegg til informasjon i TransMobil.

- Merk at lege i vakt vanligvis ikke har tilgang til TransMobil.

Utalarmingsmåte kan velges på bakgrunn av hastegrad:

Respons	Primært	Sekundært
RØD	<u>Ambulanse</u> : Utalarming i hovedtalegruppe - velg aktuelle ressurs/er Unngå <i>sensitive opplysninger</i>	Bruk ambulansetalegruppe Unntaksvis en-til-en-samtale
RØD	<u>Ambulanse/Lege</u> : Utalarming i <i>Hoved</i> talegruppe - velg aktuelle ressurs/er Unngå <i>sensitive opplysninger</i>	Lege: Unntaksvis en-til-en-samtale
GUL og GRØNN	Ambulanse: Utalarming i vanlig ambulansetalegruppe f.eks. Ambulanse 7 - velg aktuelle ressurs/er Unngå <i>sensitive opplysninger</i>	Utalarming i <i>vanlig</i> talegruppe - velg aktuelle ressurs/er. Unngå <i>sensitive opplysninger</i>

Ved behov for andre helseforetaks ambulanseressurser: ambulansenes posisjon søkes i kartet og varsles ved **en-til-en samtale** eller **utalarming**.



Ved etterspørring av ressurs i talegruppe med lytteplikt, blir tildelt ressurs henvist til

egnet talegruppe (AMK områdets talegruppe: Ambulanse 2 til 6) for *konfidensiell* informasjon.

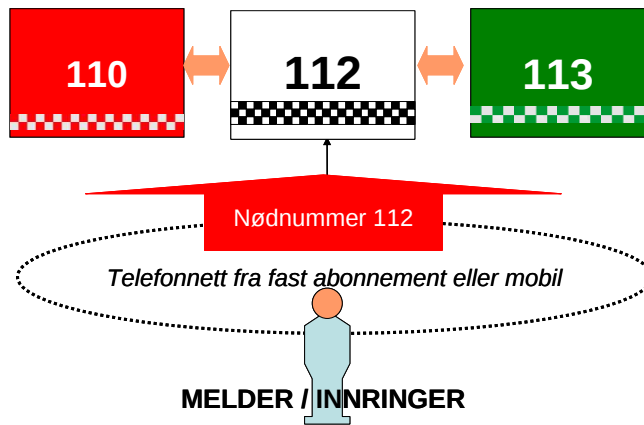
Enkeltvis varsling av lege Varsling av lege, der ambulanse ikke er nødvendig ressurs, skjer ved:

- Oppkall i legedistriktets talegruppe
 - En-til-en samtale
-

Fjerne uønskede ressurser AMK kan fjerne uønskede ressurser fra talegrupper.

	Ressurshåndtering
	B02 – Trippelvarsling
 Helsedirektoratet	

Mål	<p>Sikre rask og effektiv varsling mellom Brann,Politi og Helse ved behov for felles innsats.</p> <p>Det er av stor betydning at 11x sentralene har gjennomgått repeterende øvelser på dette området.</p>
Målgruppe/ ansvar	Operatører ved 11x-sentralene.
Bakgrunn	<p>Trippelvarsling og felles aksjon utløses når behovet for samordnet innsats oppstår etter henvendelse til en av 11X-sentralene.</p> <p>Operatør skal bruke fastsatt utspørringskjema</p>
Handling	
Primær 11x-sentral	Den 11X-sentral som mottar primærmeldingen er primær 11x-sentral. Denne styrer samtalen og informasjonsinnhenting
Mottaker av primærmelding	Så snart <i>"Startopplysninger"</i> er avklart og meldingen tilsier innsats fra flere nødetater skal mottakende 11x-sentral trippelvarsle de andre med <i>telefonkonferanse</i> . Konferansen skjer primært med innringer innkoplet i samtalen, hvis dette er hensiktsmessig.
Reserve sambandsvei trippelvarsling	<i>Trippelvarsling</i> etablert via <i>11x-talegruppe</i> blir brukt som reservesambandsvei ved telefonproblem. Det er da ikke hensiktsmessig å ha med innringer grunnet tekniske problemstillinger.
Start-opplysninger	Innledende melding til øvrige 11x-sentraler skal være et kort resymé av <i>"Startopplysningene"</i> .



Melder ringer ett av nødnummrene (her 112) som setter 110 og 113 i konferanse, og alle kan kommunisere med innringer om nødvendig

Felles avklaringer – utspørring innringer

Deretter går en over på "Fellesavklaringer" med de andre 11x i konferanse.

Videre utspørring iht. skjema i rekkefølge:
(stikkord om politiets vurdering)

- Brann
- Politi
- Helse – som fortsetter utspørring iht **Indeks**

Etatens respons

Den enkelte etat er selv ansvarlig for egen respons, dog i forståelse med de andre involverte parter i situasjonen.

11x kontakt med innringer



Første enhet framme gir en kort tilbakemelding til egen operasjonssentral i BAPS. Vanligvis vil de andre 11x sentralene være i medlytt.

Tilbakemelding fra utrykkende enhet



Når første enhet fra en nødetat er framme, forventes det en kort tilbakemelding til egen operasjonssentral i valgt BAPS talegruppe. Meldingen skal primært inneholde tidskritisk informasjon.
Vanligvis vil de andre 11x sentralene og andre ressurser på vei til hendelsen være i medlytt.

Verifikasjon av primærmelding:

Videre forventes det at 11x-sentralene sørger for gjensidig oppdatering, særlig i langvarige eller spesielle aksjoner, f.eks.skyting pågår, farlig gods, ras, eksplosjon etc.

	Ressurshåndtering
	B03 – Tverrvarsling
 Helsedirektoratet	

Mål	<p>Tverrvarsling er å innhente bistand fra andre nødetater. Sikre at enhetene i de ulike etatene får den bistand de trenger når det er behov for det. Det er av betydning at 11x sentralene har avtalt og øvd slike scenarioer med repeterende tidsintervaller</p>
Målgruppe/ ansvar	<p>Brukere av nødnett</p>
Bakgrunn	<p>Tverrvarsling brukes når en enhet har behov for assistanse eller samhandling fra en annen nødetat. Kan gjennomføres med og uten melder.</p>
Handling	
Mottak av melding	<p>Den 11x-sentralen som mottar meldingen, avgjør i samråd med aktuell enhet og evt. gjeldene prosedyrer, behov for tverrvarsling.</p>
Utføre tverrvarsling	<p>Mottakende 11x-sentral varsler den aktuelle 11x-sentralen med <i>konferansekopling</i> via offentlig telefonnett eller en-til-en samtale i nødnett</p>
Reserve sambandsvei	<p>Om nødvendning blir <i>sekundær tverrvarsling/konferanse</i> etablert via <i>11x-talegruppe</i>.</p> <p>Dette som supplement eller reservesambandsvei</p>

	Ressurshåndtering
	B04 – Varsling av ambulanshelikopter
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre god og ensartet varslingsrutine for ambulanshelikopter.

Målgruppe/ansvar Operatør ved AMK og luftambulanspersonell (LA-personell).

Bakgrunn LA-tjenesten blir utført av ulike operatører og LA-crew består av personell med forankring i ulike helseforetak. Tjenesten er nasjonal, og man har nasjonale retningslinjer for bruk av luftambulans.

Luftambulansetjenesten har ambulanshelikopter stasjonert slik:

- Tromsø
- Brønnøysund
- Trondheim
- Ålesund
- Førde
- Bergen
- Stavanger
- Arendal
- Ål
- Lørenskog (2 stk)
- Dombås

Definisjoner:

- AMK-LA: AMK-sentral som har ansvar for koordinering av ambulanshelikopter mht. alarmering og flight following.
- LA: luftambulans (i denne prosedyre: ambulanshelikopter)
- HRS: hovedredningssentral
- LRS: lokal redningssentral
- SAR: search and rescue (søk og redning)

Fase	Beskrivelse
1	Varsling og rekvirering
2	Varslingsansvar
3	Gjennomføring av varsling
4	Aksjonssamband og konferanse
5	Rapportering

Varsling og rekvirering

Lokal AMK (hendelsesansvarlig) skal rekvirere LA gjennom aktuell AMK LA-sentral ved behov for luftambulansestøtte til pasienter/situasjoner hvor dette kan være aktuelt.

- tilsvarende gjelder for HRS og LRS .
- ved akutte hendelser der situasjonen tilsier det, kan AMK-LA vurdere å inkludere LA i utalarmeringen sammen med andre helseressursene for å spare tid.

Varslingsansvar

Behov for ambulanshelikopter meldes til lokal AMK-sentral. AMK vurderer behovet og varsler aktuell luftambulansbase gjennom dennes AMK-LA. Når oppdraget haster, skal AMK-LA som hovedregel benytte den best egnede/nærmeste tilgjengelige luftambulanseressursen, selv om denne ikke er den primære ressurs i angjeldende AMK-LA-område.

Gjennomføring av varsling

AMK-LA utfører:

- varsling av LA ved utalarmering til hele crew
- crew kvitterer med å trykke *Avventer*
- kommunikasjonsansvarlig i LA-crew svarer for ressursen og avklarer om ressursen skal rykke ut eller ikke.

Følgende informeres om:

- hastegrad og type oppdrag: ulykke, medisinsk situasjon, SAR
- hentested/hendelsesområde
- begrunnelse for ønske om LA
- evt. vær og sikt i aktuelt område – evt. landingsplass. Vurderes i forhold til hastegrad. Kan formidles senere i forløpet.

Når respons er bestemt:

- hele crewet kvitterer med å trykke *Rykker ut* eller *Avviser*
- Supplerende informasjon gis via TransMobil, alarmeringsgruppe eller en-til-en samtale i nødnett: nøyaktig adresse, evt. personopplysninger, tilstand, andre forhold inkl. risiko og evt. andre ressurser til samme hendelse
 - Ressurser som rykker ut, sender statusmeldinger via TransMobil alternativt nødnett
-

Aksjons-samband og konferanse



AMK-LA etablerer ved behov, konferanse med ekstern rekvirent eksempelvis legevakt, ambulans, sykehuslege, LRS, HRS m.m.

Ambulanshelikopter blir ved behov koblet sammen med talegruppe for lokale ambulans- og helseressurser i utrykningsfasen.

Rapportering

Når LA har påbegynt oppdrag, skal de:

- Melde seg for den AMK-sentralen som har styring av aksjonen (HRS dersom HRS leder SAR-aksjonen)
- Holde lokal AMK-sentral som har styring av aksjonen løpende orientert om medisinske og operative forhold
- Rapportere flight following til egen AMK-LA iht. avtalt prosedyre med LA-operatøren.

	Ressurshåndtering
	B05 – Varsling av ambulansefly
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre ensartete prosedyrer for rekvirering av ambulanseflyoppdrag.

Målgruppe/ ansvar Rekvirent, AMK, Medisinsk koordinerende punkt, Flykoordineringssentralen, akuttmottak, ambulanseflytjenesten

Bakgrunn Tjenesten er nasjonal, og man har nasjonale retningslinjer for bruk av luftambulanse. Luftambulansetjenesten ANS har ambulansefly stasjonert slik:

- Kirkenes (døgn)
- Alta1(døgn)
- Alta 2 (dag alle dager)
- Tromsø (døgn)
- Bodø (døgn)
- Brønnøysund (døgn)
- Gardermoen 1 (døgn)
- Gardermoen 2 (hverdager)
- Ålesund (døgn)

Rekvirering av ambulansefly skjer gjennom lokal AMK-sentral. Medisinsk vurdering, herunder ledsagerbehov, gjøres av tre «Medisinsk koordinerende punkt» (AMK Tromsø for **alle oppdrag** i Nord-Norge, AMK Sunnmøre for **ø-hjelpsoppdrag** i Sør-Norge og Kontoret for ambulanseflybestilling, Lørenskog, for **bestillingsoppdrag** i Sør-Norge).

Handling

Bestilling Behov for ambulansefly meldes til lokal AMK. Lokal AMK skal etter vurdering videreformidle behovet til rett "medisinsk koordinerende punkt".

Opplysninger om rekvirent, pasienten og medisinsk tilstand fylles ut før oversending til aktuelt Medisinsk koordinerende punkt.

Bestilling ved planlagte behov for flyambulanse, skjer ved bruk av elektronisk bestillingskjema (web-bestilling).

Kontaktinformasjon til rekvirerende lege må oppgis.

Planlagte oppdrag bestilles av aktuelt Medisinsk koordinerende punkt hos Flykoordineringssentralen innen kl.15.00 dagen før gjennomføring av oppdraget.

Akutte oppdrag meldes egen lokal AMK og videre via aktuelt Medisinsk koordinerende punkt til Flykoordineringssentralen pr. telefon døgnet rundt.

Medisinsk koordinerende enhet

Medisinsk koordinerende enhet har ansvar for:

- Innhente supplerende medisinske opplysninger ved behov
 - Vurdere ledsagerbehov
 - Prioritere oppdrag på medisinsk grunnlag
 - Videre sende oppdragsinformasjon til Flykoordineringssentralen
-

Fly-koordinerings-sentral

Flykoordineringssentralen (samlokalisert med AMK Tromsø) ivaretar den operative koordineringen av ambulansflyoppdragene. Varsler ambulansflyets mannskap (crew).

Flykoordineringssentralen bekrefter til medisinsk koordinerende punkt om oppdraget blir akseptert eller ikke.

Gjennomføring av varsling

Flykoordineringssentralen varsler flygere:

- flygere kvitterer med å trykke *Avventer*
- kommunikasjonsansvarlig i LA-crew svarer for ressursen og avklarer om ressursen skal rykke ut eller ikke ut fra informasjonen under

Medisinsk koordinerende punkt varsler medisinsk personell:

- medisinsk personell kvitterer med å trykke *Avventer*
- kommunikasjonsansvarlig i LA-crew svarer for ressursen og avklarer om ressursen skal rykke ut eller ikke ut fra informasjonen under



Følgende informeres om fra rekvirent:

- hastegrad og type oppdrag: ulykke, medisinsk situasjon, hentested/lufthavn
- begrunnelse for ønske om LA
- flyoperative forhold etter egen prosedyre

Hvis nødvendig blir lege/sykepleier koplet sammen med rekvirent for vurdering av oppdraget (en-til-en samtale).

Når respons er bestemt:

- hele crew kvitterer med å trykke *Rykker ut* eller *Avviser*

	Ressurshåndtering
	B06 – Varsling av HRS redningshelikopter
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre god og ensartet varslingsrutine for redningshelikopter til luftambulanseoppdrag.

Målgruppe/ansvar AMK, Hovedredningssentralene (HRS) og redningshelikopterpersonell.

Bakgrunn Redningshelikopter er underlagt HRS sin styring. Tjenesten blir utført av 330 skvadronen i Luftforsvaret. Helseforetakene er ansvarlig for legetjenesten. Når en AMK-LA-sentral ønsker å benytte redningshelikopter til ambulanseoppdrag, følges varslingsretningslinjer gitt av hovedredningssentralene. HRS har endelig beslutningsmyndighet om redningshelikopter skal benyttes.

Forsvaret har redningshelikopter stasjonert slik:

- Banak
- Bodø
- Ørland
- Florø
- Sola
- Rygge

Definisjoner:

- AMK-LA: AMK sentral som har ansvar for koordinering av ambulanshelikopter mht. alarmering.
- LA: luftambulanse
- 330 skvadronen: Redningshelikoptertjenesten Luftforsvaret
- HRS: hovedredningssentral Sør-Norge (Sola) og Nord-Norge (Bodø)
- LRS: lokal redningssentral

Fase	Beskrivelse
1	Varsling og rekvirering
2	Varslingsansvar
3	Gjennomføring av varsling
4	Aksjonssamband og konferanse
5	Rapportering

Handling

Varsling og rekvirering

Lokal AMK (hendelsesansvarlig) rekvirerer redningshelikopter gjennom aktuell AMK-LA sentral ved behov for støtte til pasienter/situasjoner hvor dette kan være aktuelt. AMK-LA sentral følger opp etter varslingsretningslinjer gitt av hovedredningssentralene.

Varslingsansvar

HRS varsler aktuelt redningshelikopter ved utalarming i aktuell talegruppe

Gjennomføring av varsling

Varsling foregår etter varslingsretningslinjer gitt av hovedredningssentralene gjennom AMK-LA.

HRS skal informeres om følgende:

- Hastegrad og type oppdrag: ulykke, medisinsk situasjon.
 - Hentested.
 - Begrunnelse for ønske om Redningshelikopter.
 - Vær og sikt i aktuelt område – evt. landingsplass og koordinater.
-



Aksjons-samband og konferanse

AMK og HRS etablerer ved behov konferanse med ekstern rekvirent eksempelvis legevakt, ambulanse, sykehuslege, LRS m.m.

Redningshelikopter blir ved behov koblet sammen med lokale ambulanse- og helseressurser i utrykningsfasen.

Rapportering

Redningshelikopter rapporterer informasjon om medisinske og operative forhold til hendelses-AMK.

	Ressurshåndtering
	B07 – Varsling av akutthjelper
 Helsedirektoratet	



Mål	<p>Sikre at det iverksettes livreddende førstehjelpstiltak ift pasienter med tidskritisk skade eller sykdom og som skadde eller akutt syke, som ikke kan få umiddelbar hjelp fra egne ambulanseressurser.</p> <p>Sikre at ordinære ambulanseressurser kan få bistand ved eller der det er behov. for assistanse.</p>
Målgruppe/ ansvar	AMK, brann / politi, kommunal helsetjeneste eller frivillige organisasjoner som utfører akutt hjelper virksomhet
Bakgrunn	<p>Akutthjelpere er ressurser som er integrert i lokal akuttmedisinsk beredskap i kommunen og utstyrt med nødnett.</p> <p>Utstyr, utdanning og utalarmeringsrutiner skal være beskrevet.</p> <p>Ressursen kan for eksempel være hjemmesykepleie, brannvesen, politi, transportambulanser og frivillige organisasjoner.</p>
Handling	
Bruk av akutthjelper	<p>Sikre god og ensartet varslingsrutine for bruk av akutthjelper.</p> <p>Brukes når:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akutthjelper er nærmere hendelsesstedet enn nærmeste akuttambulanse • Akuttambulanse ikke er ledig eller trenger støtte <p>Akuttambulanse skal sendes parallelt til pasienten</p>
Varsling	Lokal AMK (hendelsesansvarlig) skal rekvirere aktuelle ressurser der de er raskere fremme ved alvorlig hendelse eller er behjelpelig til pasienter/ situasjoner hvor dette kan være aktuelt.
Kommunikasjon	<p>Varsling og kommunikasjon skal primært gjennomføres i definerte talegrupper.</p> <p>Dette kan være:</p>

- Egne talegrupper for helsetjenesten
-
- Ved bruk av ressurser utenfor helsetjenesten brukes talegruppe BAPS 8 eller talegruppe Samvirke 3
-
- Sekundært GSM (mobiltelefon)

Merk: Pasientsensitiv informasjon skal fortrinnsvis skje med en-til-en-samtale i nødnett.

Avslutte oppdrag

- Akutthjelper eller andre ressurser bør ikke avslutte et akutt- eller hasteoppdrag og forlate pasienten på stedet uten samråd med AMK-sentralen.
- Ambulanse eller lege skal se til pasienten.

	Aksjonsovervåking
	C01 – Skarpe oppdrag
Denne prosedyren må harmoniseres med «skyting pågår» prosedyre som utvikles av POD	
 Helsedirektoratet	

Skarpe oppdrag kan defineres som:

- All bruk av våpen som kan avfyres
- Dynamitt og kjemikalier
- Kniv og slagvåpen

Mål Sikre forsvarlig samhandling mellom nødetatene ved skarpe oppdrag.

Målgruppe/ansvar Helsepersonell som bruker nødnett.

Bakgrunn Presis og tydelig kommunikasjon er vesentlig for god samhandling. Prosedyren skal bidra til sikker kommunikasjon mellom innsatspersonell fra nødetatene ved skarpe oppdrag.

Handling

Innhente informasjon AMK må aktivt innhente informasjon fra innringer for å vurdere om det på skadested/henteadresse er fare for vold, evt bevæpnet person, som kan utgjøre en trussel for innsatspersonell: Brann eller Politi kan be om bistand ved oppdrag som kan utvikle seg til Skarpt oppdrag. Prosedyre B03 skal også følges i slike situasjoner

Mottar LV-sentral slik melding skal innringer konferansekoples med AMK
(sikre innringers telefonnummer og hendelsesadresse)

Varsle skarpt oppdrag Etter identifisering av skarpt oppdrag iverksetter AMK tverrvarsling med 112-sentral og utalarmerer aktuelle helseressurser med følgende opplysninger:

- Hastegrad
- Hovedproblemstilling
- Oppmøteplass
- Kjørerute
- Type risiko
- Andre utrykkende enheter
- Ledelse og samband
- Aktuell BAPS talegruppe

OBS: Oppdater nødvendig informasjon også til andre helseressurser i trusselområdet

Fortløpende orientering

AMK og eget innsatspersonell holder hverandre fortløpende orientert når ny informasjon tilkommer.

Operativ leder for ambulansetjenesten skal varsles og delta i aktuell sambandsgruppe.



Politiet bestemmer

112-sentral kan:

- Bestemme at felles talegruppe benyttes normalt .BAPS1
- Gi ordre om *sambandstaushet* når **sikkerhetsmessige** grunner krever det

Ved slike situasjoner må evt. *nødvendig kommunikasjon* skje i *en-til-en samtale* mellom aktuell fagsentral og egne ressurser.

Operativ *viktig informasjon* bør om mulig gis i *talegrupper*

	Aksjonsovervåking
	C02 – Sikkerhetsalarm
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre at utløst sikkerhetsalarm blir mottatt på AMK og håndtert slik at personell som er i fare får nødvendig hjelp, uten å utsettes for ytterligere fare.

Målgruppe/ansvar Radiobrukere, AMK-operatører, LV-operatører

Bakgrunn

- Aktivering av sikkerhetsalarmen vil sette opp anrop med høyeste prioritet til hjemme-AMK.

Merk: Ved bruk av lokalt samband (DMO), vil talemelding ikke gå til AMK, men kun til andre brukere i DMO talegruppen. Se prosedyre C05

- Radiobruker har fem minutter taletid og må forsøke å overføre mest mulig informasjon til sentralen om hendelsen: hvor, hva skjer og av hvem.

- Ved utendørs bruk kan AMK automatisk se eksakt posisjon (GPS).

Handlingen består av følgende trinn:

- 1 Radiobruker sender alarm
- 2 AMK-operatør mottar alarm
- 3 AMK bekrefter mottatt alarm
- 4 Respons etter lokal prosedyre på AMK
- 5 Avstilling
- 6 Avstilling feil utløst alarm

Handling

Radiobruker Radiobruker aktiverer alarm ved å trykke dedikert knapp (min. 2 sek.) på radioterminalen

- Forsøke å formidle: hvor, hva skjer og av hvem uten bruk av PTT
- Merk: Tasting på knapper og PPT kan bryte den åpne mikrofonen

AMK mottar alarm

- Operatør mottar akustisk og visuell varsling
- Operatør aktiverer aktuell talegruppe som sikkerhetsalarm blir mottatt i, kvitterer for denne og hører da melding fra radiobruker
- Operatøren ser i skjermbilde: talegruppe, kallesignal, tid og sted

- Lytt og få bekreftet om alarmen er reell
 - Dokumenter
 - Operatør kan sende i talegruppen ved å trykke på sendeknappen (PTT)

 - Øvrig operatør - gå i medlytt ved å monitorere talegruppen for sikkerhetsalarm
 - Varsle politi eller andre ressurser som kan yte hjelp i situasjonen
 - Sende ledig ambulanse i retning hendelsesstedet i beredskap
 - Varsle overordnet leder

 - Når personell fra kommunehelsetjenesten utløser sikkerhetsalarm:
 - Kontakt LV-sentral omgående og avklar hvor personellet er
 - Få informasjon om spesielle forhold på stedet
-

AMK bekrefter mottatt alarm

Som bekreftelse tilbake til radiobruker sendes en fast melding:

”Radio alias, kan du/dere dere bistå med et blått oppdrag?”

F.eks.: Ambulanse 3-2-3 Alfa, kan dere bistå med et blått oppdrag?

Hvis reell hendelse (farlig situasjon), kan ressursen velge ikke å svare, men helst formidle:

”Hvor, hva skjer og evt. av hvem”



Avstilling av feilutløst alarm

Avstilling av sikkerhetsalarm gjøres i to trinn:

Trinn 1: Radiobruker leser følgende meldingen tilbake til AMK:

”Radio alias melder feilutløst alarm.”

Trinn 2: AMK ringer enhetens leder i en-til-en-samtale og bekrefter at alarm er feilutløst eller at situasjon nå er under kontroll.

	Aksjonsovervåking
	C03- Flight following for ambulanshelikopter
	

Mål Flight following skal sikre at AMK-LA til enhver tid vet hvor eget ambulanshelikopter (LA) befinner seg, samt hvem og hvor mange som befinner seg om bord til enhver tid. I tillegg iverksettelse av nødvendige tiltak hvis kontakt med helikopter blir brutt, innenfor beskrevne kriterier. Se prosedyre C04.

Målgruppe/ansvar AMK-LA og ambulanshelikoptere. Flyselskapet skal samarbeide tett opp mot ansvarlig AMK-LA for å bidra til utarbeidelse av prosedyrer for Flight following for luftfartøyet på basen. Dette skal etableres både i forhold til ambulanseoppdrag og trening/tekniske flyginger.

Bakgrunn Egen AMK-LA sentral skal sørge for iverksettelse av definerte prosedyrer dersom landingsmelding ikke kommer når den skal.

Fase	Beskrivelse
1	LA informasjon til AMK-LA
2	LA informerer om flyoperative detaljer (egen prosedyre) til AMK-LA
3	LA landing
4	Samtalegrupper
5	LA stilles til disposisjon for hendelse AMK-LA

Definisjoner:

- AMK-LA: AMK-sentral med ansvar for koordinering av ambulanshelikopter mht. alarmering og flight following.
- Flight following: Monitorering og oppfølging av helikopter på oppdrag for å ivareta sikkerhet ved uventede hendelser.

Handling

Informasjon til AMK LA skal fortløpende og ved vaktskifte oppdatere AMK-LA om:

- Fartøytype og radiokallesignal
- Fartøyets registreringsnummer
- Pilot kallesignal (*callsign*)
- Aktuelle mobiltelefonnummer
- Radiokallesignal til alle besetningsmedlemmer
- Navn på alle besetningsmedlemmene

Informasjon om gjennomføring av oppdrag

LA skal *ved alle luftambulanseoppdrag* (inkl. test og treningsoppdrag) muntlig oppgi opplysninger om flyoperative forhold.

Helikopterets besetning er ansvarlig for å sende melding, fortrinnsvis over nødnett, om at helikopteret tar av. Følgende punkter skal være med:

- Avgangssted
- Flyrute og forventet flytid (*ETA*)
- Antall personer om bord
- Landingssted

Dette er data som blir registrert i AMIS.

Den samme informasjonen gjentas ved hver avgang fra alle destinasjoner.

LA avgang og landing

LA melder alltid til egen AMK-LA når de tar av og lander ved hjelp av statusmelding. Den samme informasjonen gjentas ved hver landing til alle destinasjoner.

Talegrupper



LA skal være tilgjengelig/lytte på aktuell talegruppe for hendelsessted så tidlig som mulig i aksjonen.

AMK-LA opplyser hvilken gruppe dette er og om nødvendig kobler talegrupper sammen.

LA stilles til disposisjon

LA melder seg til hendelse AMK som koordinerer innsatsen på skadested/hos pasient.

Etter innsats melder LA flygeplan til egen AMK-LA.

	Aksjonsovervåking
	C-04 -Beredskapsplan savnet helikopter
	

Mål AMK-LA skal iverksette tiltak ved savnet helikopter når kriterier under er oppfylt etter avtale mellom AMK-LA og helikopteroperatøren.

Målgruppe/ ansvar AMK-LA og ambulanshelikoptertjenesten. Flyselskapet skal samarbeide mot ansvarlig AMK-LA og påse at AMK-LA lager prosedyrer etter selskapets rutiner ved savnet helikopter.

Bakgrunn Dersom ambulanshelikopteret ikke har rapportert landet eller endring i flygeplan, skal egen AMK-LA iverksette følgende tiltak når det er gått 20 min fra estimert landingstidspunkt og man har savnet helikopter:

Fase	Beskrivelse
1	AMK-LA
2	Kontakt HRS hvis ikke kontakt innen 30 minutt
3	Kontakt aktuelt operatørselskap
4	Ytterligere informasjon

Tilkommer det opplysninger som indikerer at noe har tilstøtt helikopter/crew - gå direkte til punkt 2 - HRS

Handling

LA-AMK skal

- Forsøke å kontakte helikopteret med *enhetens kallesignal* i en gruppesamtale i nødnett
- Prøv å få kontakt med en-til-en samtale i nødnett
- Ring luftfartøyets mobiltelefon / mobiltelefoner /satcom
- Kontakte rekvirenten for å undersøke om de har opplysninger
- Kontakte lufttrafikkjenesten på telefon for å undersøke om de har opplysninger

Kontakt HRS Dersom ingen kontakt er oppnådd innen 30 min. etter beregnet ankomsttid, kontakts aktuell Hovedredningsentral med følgende opplysninger:

- Fartøyets registreringsnummer / type og pilots callsign
- Hva har skjedd: Savnet / Havari / etc
- Siste rapporterte avgangssted og tidspunkt for avgang



- Bestemmelsessted og beregnet ankomstid
 - Flyrute/flygeplan
 - Tidspunkt og siste sted for kontakt
 - Antall personer om bord
 - Hittil iverksatte tiltak
 - Andre relevante opplysninger
-

Kontakt aktuelt operatørselskap: Operatørselskapets alarmsentral kontaktes når Kontakt HRS er utført. Følgende opplysninger gis:

- Fartøyets registreringsnummer / type og pilots callsign
 - Hva har skjedd: Savnet / Havari / etc
 - Siste rapporterte avgangssted og tidspunkt for avgang
 - Bestemmelsessted og beregnet ankomstid
 - Flyrute/flygeplan
 - Tidspunkt og siste sted for kontakt
 - Antall personer om bord
 - Hittil iverksatte tiltak
- Andre relevante opplysninger
-

Ytterligere informasjon Tilkommer ytterligere informasjon AMK-LA, videreformidle dette snarest til;

- HRS
- Aktuelt operatørselskap

	Aksjonsovervåking
	C05 – Sikkerhetsalarm i DMO-talegruppe
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre rett forståelse knyttet til bruk av sikkerhetsalarm i DMO

Målgruppe/ansvar AMK, ambulanse, lege i vakt

Bakgrunn Sikkerhetsalarm blir vanligvis mottatt og håndtert av AMK. Så er ikke tilfelle når radiobruker er i DMO-talegruppe

Handling

DMO



- Når radiobruker er i DMO vil en ikke være knyttet til nødnettets infrastruktur og sambandslinjer.
- DMO er samband mellom radiobruker lokalt
- DMO - **repeater** gir mulighet for å øke det lokale området som kan ha lokalt samband
-

Sikkerhetsalarm DMO

- Ved sending av sikkerhetsalarm i talegruppe: DMO og DMO med repeater vil denne kun gå til medlemmer av samme talegruppe.
- AMK mottar ikke sikkerhetsalarmen (med mindre en radio i AMK er innenfor dekningsområdet til avsender og har valgt samme talegruppe)
- De andre radiobrukerne lytter til alarm-meldingen og håndterer situasjonen ut fra hva som er problemstillingen

Melding videre til AMK

- Radiobruker knyttet til DMO talegruppe må ved behov varsle AMK om risikosituasjon.
- Dette kan skje via nødnett hvis dekning, alternativt telefon eller mobiltelefon.

	Aksjonsovervåking
	C06 – Samhandling på vei til og på et skadested.
 Helsedirektoratet	

Mål	Sikre at håndtering av hendelser og kommunikasjon mellom enhetene og nødetatene fungerer på en sikker, forsvarlig og oversiktlig måte
Målgruppe/ansvar	AMK, ambulanse, lege i vakt
Bakgrunn	Avklare hvilken sambandsveier som er aktuelle å bruke under utrykning til skadested og på skadested der det er innsats fra flere nødetater.
Handling	
Primær kommunikasjon	<p>Etter utalarmering vil kommunikasjon mellom helseressursene vanligvis skje i egne talegrupper.</p> <p>Imidlertid vil politiet kunne instruere andre nødetater (AMK og <i>utrykkende helseressurser</i>) til å være tilgjengelig i felles talegruppe ved behov for felles innsats.</p> <p>I så fall benyttes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BAPS 1 eller (BrannAkuttmedisinskPolitiSamvirke) • Samvirke 1 <ul style="list-style-type: none"> – alt andre talegrupper ut fra aktuell hendelse <p>Ambulansen vil ved bruk av flere radioer kunne delta både i egen talegruppe for ambulanse og evt. talegruppe BAPS/Samvirke.</p> <p>Legevaktslege under utrykning skal også delta i fastsatt talegruppe.</p>
Første tilbakemelding	<p>Første ressurs fremme på skadested rapporterer tilbake til egen 11X-sentral med situasjonsrapport. Andre utrykningsressurser og 11X sentraler er i medlytt.</p> <p>Leder for helsetjenesten kan be om at helseressursene går over i egen talegruppe.</p> <p>Avklar med innsatsleder hvis leder for helseressursene trekker seg ut av talegruppe BAPS/Samvirke.</p>

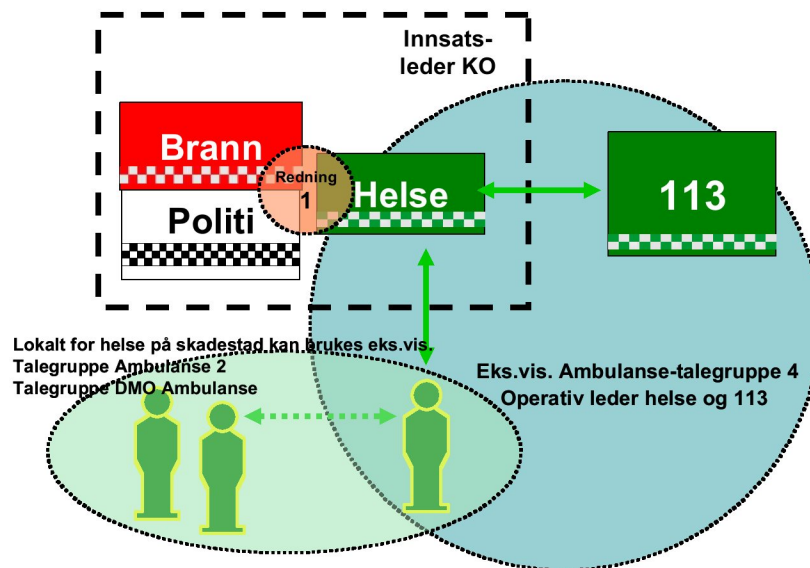
Alternativ kommunikasjon

AMK eller Operativ leder helse definerer talegruppe for helsetjenesten ved aktuelle hendelser der flere helseressurser deltar. Hensikten er å:

- Dekke utvidet behov for kommunikasjon
- Ikke forstyrre andre ordinære hendelser
- Håndtere flere (større) pågående hendelser

I så fall benyttes talegruppene:

- Ambulanse 2 til 6



Konfidensielt



Ved behov for å formidle konfidensiell informasjon som ikke kan sendes i Talegruppe ambulanse eller via Transmobil benyttes *En-til-en samtale*:

- Primært via kjøretøyets radio
- Sekundært via en håndterminal

Kontakt AMK

Ved behov for å komme i kontakt med AMK anropes AMK med tale i tildelt talegruppe. Om ikke svar benyttes funksjonene:

- "Oppkall gr" – AMK tar kontakt med aktuell ressurs i talegruppe
- "Oppkall ind" –AMK tar kontakt med aktuell ressurs med en-til-en samtale

	Aksjonsovervåking
	C07 – Samhandling eskortetjeneste
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre god kommunikasjon mellom kjøretøyene der helsetjenesten trenger eskorte fra politi i trafikken.

Målgruppe/ansvar Ambulansepersonell og AMK-operatører,

Bakgrunn

- Det oppstår noen ganger behov for at ambulanser eskorteres av politiet ved hjelp av bil eller motorsykkel.
- Prosedyren skal sikre forutsigbart og sikkert samvirke.

Handling

Ambulanse

- Ber nærmeste AMK om hjelp for kontakt med politiets operasjonssentral i aktuelt distrikt.

AMK

- Setter ambulanse i konferanse eller evt. avtaler gjennomføring av eskorte med politiets operasjonssentral – avtaler fra og til hvor
- Avtaler bruk av talegruppe – Følgende talegrupper kan brukes:

-

Talegruppenavn	Bruksområde
AMB-POL-1	Helseregion Sør - Øst
AMB-POL-2	Helseregion Sør - Øst
AMB-POL-3	Helseregion Vest
AMB-POL-4	Helseregion Midt
AMB-POL-5	Helseregion Nord

-

- Formidler talegruppe til ambulanse

Ambulanse i rett talegruppe

- Bekrefter bruk av talegruppe i **rett talegruppe**.
- Beholder **annen radioterminal** på talegruppen eget amb. distrikt 3
- Kontakter aktuell polititressurs på avtalt Beredskap talegruppe.



Aksjonsovervåking

C08 – Kommunikasjon med ambulanshelikopter inntil alle LA har nødnett



Mål

Sikre at ambulanshelikopter kan kommunisere med lokal AMK og helseressurser på bakken til enhver tid. Etablere kommunikasjon mellom nødnett og helseradionett. Prosedyren gjelder inntil alle luftressurser har tilgang til Nødnett. Prosedyren utfases når alle har denne tilgangen.

Målgruppe/ ansvar

AMK-LA, lokal AMK, ambulanshelikopter og ambulanse.

Bakgrunn

Lokal AMK-sentral skal sørge for aksjonssamband mellom nødnett og aktuelle radiobaser i helseradionettet. Prosedyren skal være lik for LA-tjenesten uavhengig av kommunikasjonsnett.

Fase	Beskrivelse
1	Varsling til LA fra AMK-LA
2	Kommunikasjon med LA på veg til pasient/hendelse
3	Etablere aksjonssamband mellom kommunikasjonsnett
4	LA landing
5	Bruk av talegrupper
6	Ambulanse

Handling

Varsling til LA fra AMK-LA

AMK-LA varsler aktuelle ambulanshelikopter gjennom vanlig varslingsvei;

- Nødnett (når LA er på bakken) – helseradio hvis ikke utbygd
- Helseradio (når LA er i luften)
- Evt. Mobiltelefon som backup (i luften)

Kommunikasjon med LA på vei til pasient/ hendelse

LA bruker dedikert LA-kanal

Tilgang til kommunikasjon med bakkeressurser over nødnett skjer ved oppkall til aktuell AMK på CCIR 940xx-serien

Etablere aksjonssamband

- AMK-LA kobler aktuelle LA-radiobase i konferanse med nødnett og aktuelle helseradiobase i hendelsesområdet.
 - Alternativt kan LA selv kalle opp lokal AMK over LA-base via 5-tone.
 - Ved kopling til aktuell helseradiobase (aksjonssamband) kobler lokal AMK opp nødnett og helseradionett slik at dette er klart til kommunikasjon når LA går over på aktuelle helseradiobasestasjon (HE-knl).
-

LA landing

Luftambulanser med Nødnett skal kommunisere med ambulansetjenesten på lokal ambulanse talegruppe 9.

Dersom ikke nødnett:



LA kommuniserer primært direkte med bakkepersonell via helseradionett BL 05 (Redning 1). Sekundært går kommunikasjonen via sammenkoplede helseradio- og nødnett.

Bruk av samtalegrupper ved kopling av nødnett mot helseradionett er dette å se på som usikkert nett. Samtalegruppe Ambulanse 8 skal da benyttes.

Ambulanse

Ambulanse bruker :

- Nødnett når LA er på bakken, og kommuniserer undervegs med LA via dette.
- Kanal BL 05 (Redning 1) for kommunikasjon med LA ved landing
- En bærbar, oppladet helseradio (tilgjengelig i kjøretøy) til denne kommunikasjon

	Avklare behandlingssted - Innmelding
	D01 – Avklare videre tiltak og behandlingssted
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre faglig kommunikasjon for å avklare videre tiltak og behandlingssted. Bidra til at beslutninger er faglig forankret og sikre at evt. behandlingssted er klar til å motta pasienten.

Målgruppe/ ansvar Helsepersonell som bruker nødnett

Bakgrunn Det vil regelmessig oppstå behov for å konferere om undersøkelses- og behandlingstiltak, og avklaring av videre oppfølging og evt. endelig behandlingssted.

Handling

Tilbakemelding til AMK Dersom relevant: Uttrykkende enheter skal så raskt de har fått oversikt over situasjonen gi en tilbakemelding til AMK og evt. LV-sentralen (se C06).

Dette kan skje i talegrupper eller som en-til-en samtale.

Merk: ved pasientsensitive opplysninger skal som hovedregel en-til-en samtale benyttes.

Konferering Når uttrykkende enhet har behov for å konferere om undersøkelses- og behandlingstiltak, og avklaring av videre oppfølging og evt. endelig behandlingssted – tar man kontakt med:

- Ansvarlig lege (fastlege eller lege i vakt).
- Evt. annen helsefaglig ressurs/instans
- AMK legen

Avklaring Behandlingssted avklares endelig på grunnlag av:

- Legens beslutning
- Ambulansepersonellets anbefaling

- Gjeldende funksjonsfordeling og sykehus-/sektortilhørighet
- Kapasitet / beredskapsmessige forhold Helseforetak og kommuner

Merk: Blir pasienten igjen hjemme skal rekvirent (lege/legevakt)informeres.

Dersom hensiktsmessig kan innmelding av pasient skje samtidig

Innmelding

Pasienten meldes mottakende enhet etter gjeldene prosedyre for innmelding.



Avklare behandlingssted - Innmelding

D02 – Innmelding av pasient til somatisk enhet



Helsedirektoratet

Mål Innmelding av pasient ivaretar konfidensialitet og inneholder relevante opplysninger for å sikre optimal pasientbehandling, samt gir veiledning til helsepersonell i bruk av kommunikasjonsvei ved innleggelse/innmelding av pasient.

Målgruppe Helsepersonell som bruker nødnett

Bakgrunn Gjeldende bestemmelser for informasjonssikkerhet tilsier at pasientsensitiv kommunikasjon skal foregå enten med en-til-en samtaler via nødnett eller med telefon

Handling

Innmelding Pasienten meldes direkte til mottakene enhet via nødnett eller telefon.
Obs konfidensialitet. Når nødnett benyttes bruk en-til-en samtale evt. talegruppe med begrenset antall deltagere

Innmeldingen skal inneholde følgende punkter i gitt rekkefølge:

Data



- Hvem melder
- Personalia (hvis tilgjengelig)
- Sykdom/ Hendelse
- Tilstand beskrives i henhold til RETTS for ambulansen og i henhold til tabellen nedenfor for annet personell.

Ved funn **utenfor normalområdet** gis informasjon om vesentlige detaljer under aktuelt området

Vitale funksjoner
A- Luftvei
B- Respirasjon
C- Sirkulasjon
D- Bevissthet/ Nevrologisk funksjon

- Avklare spesielle forberedelser, hvis behov:
 - Mottaksteam
 - Spisskompetanse
 - Smitte

- Medikamenter
 - Beregnet ankomsttid
-
- Ved vesentlig endring av pasientens tilstand sendes ny melding før ankomst

	Avklare behandlingssted - Innmelding
	D03 – Innmelding av pasient til psykiatrisk enhet
 Helsedirektoratet	

Mål Hensikten med prosedyren er at innmelding av pasient til **psykiatriske enheter** ivaretar konfidensialitet og inneholder relevante opplysninger for å sikre optimal pasientbehandling samt gir veiledning til helsepersonell i bruk av kommunikasjonsvei ved innleggelse/innmelding av pasient.

Målgruppe/ansvar Helsepersonell som bruker nødnett

Bakgrunn



- Innleggelse i psykiatrisk akuttmottak avklares med lege i Psykisk helsevern.
- Gjeldende bestemmelser for informasjonssikkerhet tilsier at pasientsensitiv kommunikasjon skal foregå enten med en-til-en samtaler via nødnett eller med fasttelefon
- Helsepersonell som følger pasienten eller som er ansvarlig for innleggelsen bør kontakte mottakende enhet senest 15 minutter før ankomst

Handling

Innmelding Pasienten meldes direkte til mottakende enhet via nødnett eller telefon.
Obs konfidensialitet. Når nødnett benyttes bruk en-til-en samtale evt. talegruppe med bergrenset antall deltagere

Data Innmelding skal som grunnregel inneholde følgende pasientdata :

- Pas. kjønn og alder – om nødvendig navn og fødselsdato
- Legges inn frivillig eller med hjemmel i § 3 i loven om psykisk helsevern
- Pasienten samarbeider / samarbeider ikke om innleggelsen
- Kommer til innleggelse alene/med ambulanse/med følge av helsepersonell/politi/andre
- Tiltak utført i forkant av/under transport
- Endring av tilstand etter pasienten ble meldt bakvakt i Psykiatrisk divisjon
- Spesielle forberedelser nødvendig i mottaket?
- Andre særlige forhold
- Beregnet ankomsttid

	Sambandsprosedyre
	E01 – Sambandsprosedyre
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre god og ensartet sambandsprosedyre for effektiv bruk av nødnett

**Målgruppe/
Ansvar** Alle brukere av nødnett

Bakgrunn Alle brukere av nødnett skal benytte fastlagt sambandsprosedyre. Vektlegg følgende:

- *Tydlig tale*
- Unngå gjentakelser
- Hold den naturlige rytmen du har i daglig tale
- Snakk jevnt og rolig
- Hold mikrofonen ca. 5 cm fra munnen
- Ikke la stemmen synke på siste del av sendingen
- Les melding i *hele uttrykk* eller *korte setninger*
- Gjør opphold mellom setninger eller uttrykk når meldingen skal skrives ned
- Bokstavering kan være viktig for å unngå misforståelser, f.eks. ved oppgivelse av henteadresse.
- Enkeltbokstaver og bokstavgrupper staves ved hjelp av det fonetiske alfabet

Handling

**Oppkall til/
opprop fra** Oppkall **til** radioenhet skal foregå slik:

«Ambulanse 324 – dette er ambulanse 323»

Først adressat – deretter egen identitet. Tilsvarende gjelder ved oppkall til kontrollrom:

«AMK – dette er ambulanse 323»

Meldinger Bruk *korte meldinger* - evt. avslutt meldingen med «over». Meldinger blir evt. verifisert (gjentatt) av mottaker for å sikre seg mot misforståelser

Viktige element som **adresser, telefonnummer** bør vanligvis **repeteres**.

Ved svar på meldinger brukes «mottatt», eventuelt «gjenta», eks:

«Kan Lege Moss 2-1 kontakte LV Moss vedr. flere sykebesøk – over»

Lege Moss 2-1 : «Mottatt – kontakter dere i løpet av 5 minutter – over»

**Ekspedisjons-
uttrykk**

98	Nettkallesignal, anroper alle enheter. De avdelinger som har mottatt nettkallesignal kvitterer for meldingen. Avsender kan avslutte 98-oppkall med « <i>Ingen kvittering – slutt</i> ». Stasjonene kvitterer da ikke for mottak av meldingen
BULLDOG	Brukes i sendinger hvis det <i>oppstår alvorlige forhold</i> som gjør at sendinger får høyeste prioritet
Bytt posisjon	Når mannskaper må bytte posisjon p.g.a. dårlig dekningsforhold
Dette er	Denne meldingen er fra
Forstått	Jeg har mottatt din melding, forstått den og vil etterkomme den. Skal bare brukes av adressaten. Da betydningen av « <i>Forstått</i> » innbefattet « <i>Mottatt</i> » brukes de to ekspedisjonsordene aldri sammen. Brukes som svar på « <i>Erkjenn</i> »
Gjenta	Gjenta hele siste melding
Ingenting hørt -slutt	Den oppkalte stasjon har ikke svart, nettet er ledig
Iverksett	Brukes ofte i forbindelse med på forhånd planlagt kodeord ved for eksempel en aksjon
Jeg bokstaverer	Jeg bokstaverer ved hjelp av fonetisk alfabet
Jeg gjentar	Jeg gjentar hele sendingen
Jeg verifiserer	Det som følger er kontrollert med utsenderen og gjentas. Bruk som svar på « <i>Verifiser</i> »
Kvitter	Kvitter med melding « <i>Mottatt</i> »
Les tilbake	Les hele sendingen nøyaktig slik den ble mottatt
Melding følger	Sendes foran teksten i en formell melding eller når hele meldingen skal skrives ned
Mottatt	Jeg har mottatt din siste melding
Over	Min melding er slutt, jeg venter svar
Radiotaushet	All trafikk på radionettet er forbudt. Utsenderen avgjør når radiotaushet skal oppheves. NB. Alle lytter på radioen
Radiotaushet oppheves	Gjenoppta normale sendinger. Radiotaushet kan bare oppheves av den stasjonen som har beordret den eller av høyere myndighet
Rettelse	Det er gjort en feil i denne sendingen. Nyttet også som svar på « <i>Verifiser</i> » når det er funnet feil
Riktig	Du har oppfattet meg riktig
Slutt	Min melding er slutt, jeg venter ikke svar, sambandet er ledig
Snakk langsommere	Du snakker for fort
Talltegn	Tall og/eller tegn følger
Tid	Tidsgruppe, datotidsgruppe følger umiddelbart
Vent	Vent noen sekunder – nettet er ikke ledig for annen trafikk. Den som har sagt vent initierer videre tale
Vent - slutt	Vent - jeg kaller deg opp senere. I mellomtiden er nettet ledig for annen trafikk
Verifiser	Kontroller hele meldingen (eller den delen som er angitt)

	med utsenderen som leser den riktige versjonen tilbake. Kan bare brukes av adressaten og bare når han finner det nødvendig
--	---

Fonetisk alfabet

<i>Bokstav</i>	<i>Fonetisk</i>	<i>Bokstav</i>	<i>Fonetisk</i>	<i>Bokstav</i>	<i>Fonetisk</i>
A	ALFA	K	KILO	U	UNIFORM
B	BRAVO	L	LIMA	V	VIKTOR
C	CHARLIE	M	MIKE	W	WHISKY
D	DELTA	N	NOVEMBER	X	X-RAY
E	ECHO	O	OSCAR	Y	YANKEE
F	FOXTROT	P	PAPA	Z	ZULU
G	GOLF	Q	QUEBEC	Æ	ÆRLIG
H	HOTELL	R	ROMEO	Ø	ØSTEN
I	INDIA	S	SIERRA	Å	ÅSE
J	JULIETT	T	TANGO		

Adresser

Pasienten bor i Skogveien 1 D – gjentar: Skogveien –EN – DELTA

Talltegn



Tall leses tall for tall

<i>Siffer</i>	<i>Talltegn</i>
0	NULL
1	EN (ETT)
2	TO
3	TRE
4	FIRE
5	FEM
6	SEKS
7	SJU (ikke syv)
8	ÅTTE
9	NI
10	TI

Uttale av tall

Kan misforståelser oppstå i teksten, benyttes ekspedisjons-ord foran tall

<i>Siffer</i>	<i>Talltegn</i>
44	FIRE-FIRE
90	NI-NULL
109	EN-NULL-NI
478	FIRE-SJU-ÅTTE
16 000	EN-SEKS-NULL-NULL-NULL
812687	ÅTTE-EN-TO-SEKS-ÅTTE-SJU

	Operative støttefunksjoner
	F01 – Felles talegruppe
 Helsedirektoratet	

Mål Forståelse for bruk av felles talegrupper i nødnettet

Målgruppe/ansvar Alle brukere av nødnett

Bakgrunn Talegrupper er kommunikasjon fra en til flere brukere. Det betyr at en av brukerne snakker mens de andre brukerne i talegruppen lytter.

	Beskrivelse
1	Inndeling av grupper
2	BAPStalegrupper
3	Samvirketalegrupper
4	DMO-talegrupper

Handling

Inndeling av grupper Nasjonale: Beredskapsgrupper
Regionale: (politidistrikt)

BAPS talegrupper (Brann Akuttmedisinsk Politi Samvirke)

Ved samhandling der kun nødetatene deltar, benyttes politidistriktets talegruppe BAPS1. Politiets operasjonssentral underretter de andre 11x-sentralene ved avvik fra dette.

Som hovedregel skal det ikke håndteres flere parallelle hendelser i samme talegruppe.

BAPS talegrupper brukes som følger:

BAPS 1	Primær talegruppe
BAPS 2-4:	Tildeles fortløpende for nye samtidige hendelser
BAPS 5-7:	Kan tildeles for bruk på innsatsområdet for ulike funksjoner f.eks. samle plass, evakueringspunkt osv.
BAPS 8:	Brukes ved oppdrag der to etater samarbeider
BAPS 9:	Benyttes ved øvelser

Bruk av BAPS 1-7 skal klareres med politiets operasjonssentral, mens BAPS 8 og 9 kan benyttes uten nærmere avklaring

**Samvirke-
gruppene
(SAMV)**

- For kommunikasjon mellom en eller flere nødetater og / eller andre brukergrupper.
 - Samvirkegruppe 3 : kan sammenkobles med usikrede nettverk, eks. kystradioen.
Merk: Redusert konfidensialitet pga. sammenkobling av ulike sambandsnettverk.
-



**Direktemodus
(DMO)**

To talegrupper for direktemodus innen redning/samvirke:

- **DMO BAPS** for nødetatene og
- **DMO SAMVIRKE** for alle beredskaps brukere av nødnett.

- Radiobrukere kan kommunisere direkte mellom radioer uavhengig av basestasjoner
- DMO-grupper kan benyttes der hvor det ikke er dekning og eller ved begrenset kapasitet på et skadested.
- Oppretting av DMO gateway-funksjon - samtale via eks. mobil stasjon (i enheten) - kan oppnå kontakt med nødnett.

Merk: radioterminalen er ikke tilgjengelig for utalarmering fra AMK i når de er i DMO-funksjon.

	Operative støttefunksjoner
	F02 – Talegrupper helsetjenesten
 Helsedirektoratet	

Mål Forståelse for bruk av felles talegrupper i helsetjenesten

Målgruppe/ ansvar Alle brukere av nødnett



Bakgrunn Talegrupper er kommunikasjon fra en til flere brukere. Det betyr at en av brukerne snakker mens de andre brukerne i talegruppen lytter. *Merk:* Benytt en-til-en samtale for å ivareta konfidensialitet.

Handling

Inndeling av grupper Nasjonale grupper (se nivå II-prosedyrer) og regionale grupper

Regionale	Gruppe	Beskrivelse
	DMO	3 talegrupper for bruk utenfor Nødnetts dekningsområde
	Ambulansegrupper - 10 per AMK område	<ul style="list-style-type: none"> • Talegruppe 1 - hovedarbeidsgruppen for samarbeidende ambulanser • Talegruppe 2 – Annen «gruppe» med ambulanser i AMK distriktet. • Talegruppe 2 brukes til sammenkobling til usikret nett i fase 0- inntil fase 0 blir harmonisert med utbyggingstrinn 2. • Talegruppe 8 brukes til å sammenkoble helse radionettet og usikrede nett fra og med utbyggingstrinn 2 • Talegruppe 9 og 10 har landsdekkende gyldighet. • Talegruppe 10 benyttes til kommunikasjon med egne ambulanser utenfor eget AMK område.
	RHF talegrupper	<ul style="list-style-type: none"> • 6 talegrupper for helse Sør-Øst • 3 talegrupper for de andre RHF • Talegruppe 1 brukes til kommunikasjon mellom AMK sentralene • De andre talegruppene kan brukes til koordinering av innsats på strategisk nivå innen hver helseregion.
	Luftambulanse	En talegruppe pr. fartøy. <u>Tillegg:</u> en til to felles talegrupper pr RHF.
	Stillegruppe	Brukes ved hvilende vakt eller behov for lydløs radio.

Sykehus	Egne grupper for akuttmottak og sykehus
Legevakt	<ul style="list-style-type: none"> • Antall <i>talegrupper for legevakt</i> etter behov. Interkommunal legevaktordning deler av døgnet medfører at disse varierer.
Hjemmesykepleie	<ul style="list-style-type: none"> • Antall talegrupper for hjemmesykepleie som varierer ut fra kommunens/bydelens størrelse.
Kontrollrom-gruppe	<ul style="list-style-type: none"> • En talegruppe for hver AMK-sentral. Benyttes til kommunikasjon mellom <i>helsetjenestens</i> ulike kontrollrom i AMK-området. • En talegruppe per AMK med <i>landsdekkende gyldighet</i> - reserveres til <i>sikkerhetsalarm</i> for radioterminaler fra AMK-sentralens ansvarsområde.

	Operative støttefunksjoner
	F03 – Kommunikasjon med maritim radio
	

Mål Alle brukerne av nødnett skal vite hva som kan kommuniseres til/fra maritime radiobrukere, med bakgrunn i taushetsplikt og sensitive opplysninger.

Målgruppe/ansvar Brukere av nødnett

Bakgrunn Maritim VHF:

- Dekker Norges kyst - optimal rekkevidde på 70 – 80 km
- Finnes i alle nyttefartøyer og ca 25.000 fritidsfartøyer
- Kommunikasjon kan avlyttes.

Ved redningsinnsatser i kystnære sjøområder nyttes sambandet for kommunikasjon mellom fartøyer, kystradiostasjoner, HRS og landbasert redningstjeneste.

Kystradiostasjonene styrer og kopler radiotelefontrafikken.

Handling

Diskresjon ved bruk av maritimt nett *All trafikk mot maritimt nett/kystradio er å betrakte som åpent samband* der alle kan lytte. Helsepersonell må ivareta:

- *Diskresjon og konfidensialitet.*
- Ikke overstyre behovet for god kommunikasjon med tanke på forsvarlig akutt helsehjelp.

Lytteplikt MA 16 Alle fartøy har lytteplikt på Maritim nødkanal 16 og skal hjelpe ved:

- Uønskete hendelser
- Havari
- Ulykker mm.

Nødnett har ikke maritime kanaler Nødnett har ikke maritime kanaler og kan ikke brukes direkte mot maritim VHF-radionett.

Oppkopling av Kystradiostasjon kopler:

**samtaler til
kystradio**

- Direkte fra nødnettbruker i *en-til-en samtale*, eller
- Via AMK som en gruppesamtale (talegruppe Samvirke 3).

Kystradio

Det er opprettet talegrupper for kobling til Kystradio. Talegruppene er delt mellom Kystradio for Sør-Norge og Kystradio for Nord-Norge.

Bruk av talegruppene fra andre enheter enn ICCS bør gjøres ved sammenkobling med annen talegruppe.



Beskrivelse av kystradiogrupper for Kystradio Sør-Norge

Gruppenavn (gruppealias)	Gyldighets- område	Tilgang*	Administrasjons- rettighet
KYSTRADIO-S1	Nasjonalt	B/P/H	DNK
KYSTRADIO-S2	Nasjonalt	B/P/H	DNK
KYSTRADIO-S3	Nasjonalt	B/P/H	DNK

Beskrivelse av kystradiogrupper for Kystradio Nord-Norge

Gruppenavn (gruppealias)	Gyldighets- område	Tilgang*	Administrasjons- rettighet
KYSTRADIO-N1	Nasjonalt	B/P/H	DNK
KYSTRADIO-N2	Nasjonalt	B/P/H	DNK
KYSTRADIO-N3	Nasjonalt	B/P/H	DNK

* B=Brann, P=Politi, H=Helse

	Operative støttefunksjoner
	F04 – Kallesignaler kommunehelsetjenesten
 Helsedirektoratet	

Mål Alle brukere og radioterminaler skal ha et unikt kallesignal. For kommunehelsetjenesten skal dette beskrive kommune/område og enhet.

Målgruppe/ansvar Alle brukere av nødnett

Bakgrunn Hver **kommune** i Norge får tildelt et eller flere **fiktive** kommunenummer ut fra behov. Dette utgjør *siffer 3 til 5* i radioidentiteten av i alt syv siffer. Første siffer (siffer 1) er «3» for *helse*, siffer 2 er «8» for *kommunehelsetjenesten*.

Handling

Nummerplan



Kommunehelsetjenestens nummerplan:

- Siffer 1= Helse (3)
- Siffer 2= Helsetjeneste: kommunehelsetjeneste (8)
- Siffer 3= Fiktivt kommunenummer (3-8)
- Siffer 4= Fiktivt kommunenummer (0-9)
- Siffer 5= Fiktivt kommunenummer (0-1)
- Siffer 6= Spesifikk radioenhet knyttet til vaktpersonell (funksjoner)
- Siffer 7= Spesifikk radioenhet knyttet til vaktpersonell (funksjoner)

Intern fordeling nummer til ulike funksjoner Videre er følgende fordeling bestemt:

- 38KKK09 = operatørplass LV-sentral
- 38KKK00 = felles nummer til LV-sentralen

38KKK01-09 = operatørplass LV sentral fra 1 til 9
38KKK10-49 = legevaktslege serie fra 10 til 49
38KKK50-99 = hjemmesykepleiens serie 50 til 99



**Prosedyre-
skriver**

Kallesignalet og radionavnet (alias) (alfanumerisk display) er bygget opp slik:

Første tegn	Fullt navn (alias)	Uttales
LEG	LEG-301-12	Lege Halden 1-2
LV	LV-Halden00	Legevaktsentralen Halden
HJ	HJ-Halden54	Hjemmesykepleier Halden 5-4

Siffer 1	Siffer 2	Siffer 3	Siffer 4	Siffer 5	Siffer 6	Siffer 7
						
HELSE	Tjeneste	Halden kommune			H spl	Radio

*Eksemplet viser Halden hjemmesykepleie radioterminal 54:
Uttales: Sykepleier Halden 5-4*

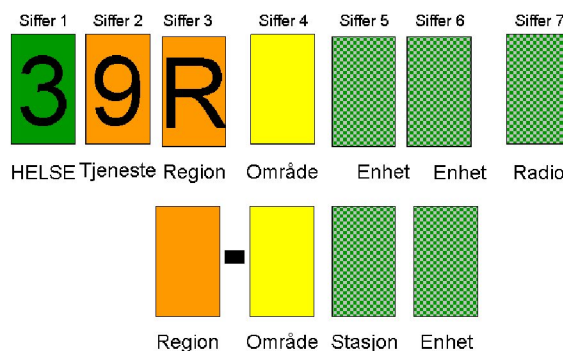
	Talegrupper
	F05 – Kallesignaler ambulanse
	

Mål Alle ambulanser (biler, båter, helikopter, fly) skal ha et unikt kallesignal

Målgruppe/ansvar Ambulanse, AMK, LV, akuttmottak

Bakgrunn Hver **ambulanse** i Norge får tildelt et unikt kallesignal, som vil bestå av fire siffer.

De fire sifrene er fra nasjonal nummerplan; siffer 3 til siffer 6.



Handling

Nummer-tildeling *Siffer 1* angir helseregion (RHF) 1 – 5. *Siffer 2* indikerer fylke/AMK-område. *Siffer 3* viser stasjon. *Siffer 4* viser hvilken bil ved stasjonen.

Eks. Enhet nr 4 ved stasjon 2 i AMK-område 3 lokalisert til helseregion 1 (Helse Sør-Øst) vil da få kallesignal:



Kallesignal leses

Etter sambandsreglementet skal dette da uttales: (Ambulanse) «**3-2-4**». Helseregion er unødvendig å ta med.

Bærbare radioer Bærbare radioenheter til ambulansen skal bruke bokstavtillegg slik:
- kallesignal

Siffer	Bokstav	Funksjon
2	A - Alfa	<i>Fartøysjef</i>
3	B - Bravo	<i>Sidemann</i>
4	C - Charlie	<i>3. mann</i>
5	D – Delta	<i>Lege knyttet til ambulansen</i>
6	E – Echo	<i>Elev/lærling/student</i>

Innsatsledelse For *operativ ledelse* i ambulansetjenesten brukes **funksjon** som kallesignal – bruk hele ordet:

Funksjoner	Funksjoner
Fagleder Helse – (FLH)	Fagleder Ambulanse (FLA)
Operativ Leder Helse – (OLH)	Leder Sanering (L-SAN))
Leder Ambulanse (LH)	Leder Samleplass (L-SAMPL)



Operative støttefunksjoner

F06 – Kallesignaler ambulanshelikopter



Mål Kunnskap om og bruk av luftambulansenes/redningshelikoptrenes kallesignal

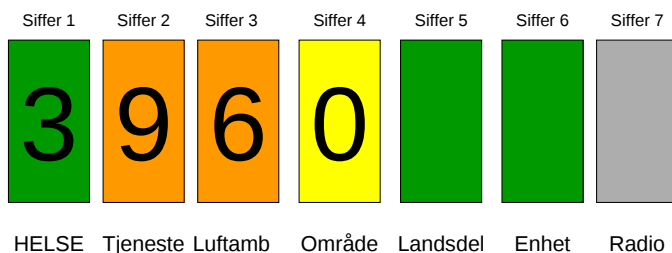
Målgruppe/ansvar AMK-operatører og ambulanspersonell,

Bakgrunn Alle helikoptrene har et unikt kallesignal på 7 siffer som beskriver:

- Helsetjenesten
- Luftambulansetjenesten
- Helseregion
- Ressurs

Handling

LA nummerplan



Siffer	Betydning
1	Helse (3)
2	Helsetjeneste: spesialisthelsetjenesten (9)
3	Luftambulansetjenesten (6)
4	Felles for alle radioterminaler LA = 0
5	Helseregion LA er knyttet til (1-5)
6	Luftambulansefartøyet enhetsnummer (1-9)
7	Spesifikk radioenhet knyttet til fartøy eller vaktpersonell (funksjoner)

Fortsetter på neste side

Kallesignal

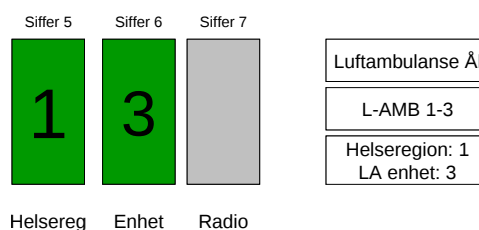
Ambulansehelikopter vil ha følgende fordeling av siffer 7 (siste siffer):

Siffer	Funksjon/enhet	Radionavn	Talt kallesignal
1	Helikopter	L-AMB 41	Luftamb 4-1
2	Bil	L-AMB 41 BIL	Luftamb 4-1Bil
3	Lege	L-AMB 41 Lege	Luftamb 4-1Lege
4	Redningsmann	L-AMB 41RDM	Luftamb 4-1 Redn.mann
5	Pilot	L-AMB 41PIL	Luftamb 4-1
6	Sykepleier	L-AMB 41SPL	Luftamb 4-1 Sykepleier
9	Data	L-AMB 41	Luftamb 4-1
0	Kart / flåtestyring	L-AMB 41	Luftamb 4-1

Eksemplet ovenfor bygger på Luftambulansen Ålesund.

Ved vanlig sambandsprosedyre brukes kun *siffer 5 og 6 + talt funksjon (siffer 7)*.

Etter sambandsreglementet skal dette leses slik: «**Luftambulanse 1-3**»
(Luftambulansen Ål)



Redningshelikopter

En redningshelikopterbase vil ha følgende kallesignalfordeling:



(eksempel: Rygge i Østfold – Redningshelikopter 1 i Helseregion Sør-Øst)

Alias	Talt kallesignal	Enhet
REDN 18	Redningshelikopter 1-8 (Rygge)	Redningshelikopter 1 Rygge
REDN 18 BIL	Redningshelikopter 1-8 Bil	Redningshelikopter Rygge bil
REDN 18 Lege	Redningshelikopter 1-8 Lege	Redningshelikopter Rygge lege
REDN 18 RDM	Redningshelikopter 1-8 Redn.mann	Redningshelikopter Rygge redningsmann
REDN 18 PIL	Redningshelikopter 1-8 Pilot	Redningshelikopter Rygge pilot (fartøysjef)
REDN 18 2.P	Redningshelikopter 1-8 2.Pilot	Redningshelikopter Rygge 2.pilot
REDN 18 MAS	Redningshelikopter 1-8 Maskinist	Redningshelikopter Rygge maskinist
REDN 18 SYS	Redningshelikopter 1-8 Systemop.	Redningshelikopter Rygge systemoperatør

Fortsetter på neste side

**Fordeling av
kallesignal –
LA-helikopter og
rednings-
helikopter**

Alias - radionavn	Talt kallesignal
Helse Sør-Øst	
L-AMB 11	Luftambulans 1-1 (Lørenskog)
L-AMB 12	Luftambulans 1-2 (Lørenskog)
L-AMB 13	Luftambulans 1-3 (Ål)
L-AMB 14	Luftambulans 1-4 (Arendal)
L-AMB 15	Luftambulans 1-5 (Dombås)
REDN 18	Redningshelikopter 1-8 (Rygge)
Helse Vest	
L-AMB 31	Luftambulans 3-1 (Stavanger)
L-AMB 33	Luftambulans 3-3 (Bergen)
L-AMB 35	Luftambulans 3-5 (Førde)
REDN 36	Redningshelikopter 3-6 (Sola)
REDN 37	Redningshelikopter 3-7 (Sola)
REDN 38	Redningshelikopter 3-8 (Florø)
REDN 39	Redningshelikopter 3-9 (Florø)
Helse Midt	
L-AMB 41	Luftambulans 4-1 (Ålesund)
L-AMB 42	Luftambulans 4-2 (Trondheim)
REDN 48	Redningshelikopter 4-8 (Ørland)
REDN 49	Redningshelikopter 4-9 (Ørland)
Helse Nord	
L-AMB 51	Luftambulans 5-1 (Brønnøy)
L-AMB 53	Luftambulans 5-3 (Tromsø)
REDN 56	Redningshelikopter 5-6 (Bodø)
REDN 57	Redningshelikopter 5-7 (Bodø)
REDN 58	Redningshelikopter 5-8 (Banak)
REDN 59	Redningshelikopter 5-9 (Banak)

	Operative støttefunksjoner
	F07 – Kallesignaler ambulansfly
 Helsedirektoratet	

Mål Kunnskap om og bruk av ambulansflyene sine kallesignal

Målgruppe/ansvar AMK-operatører og ambulanspersonell

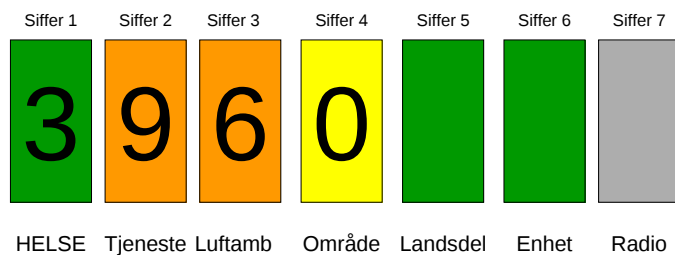
Bakgrunn Alle fly har et unikt kallesignal på 7 siffer som beskriver:

- Helsetjenesten
- Luftambulansetjenesten
- Landsdel
- Ressurs

Det er kun crew ombord på ambulansflyene som har nødnettradioer. Selve flyet har ikke dette, men bruker satellittelefon i lufta.

Handling

LA nummerplan



Siffer	Betydning
1	Helse (3)
2	Helsetjeneste: spesialisthelsetjenesten (9)
3	Luftambulansetjenesten (6)
4	Felles for alle radioterminaler LA = 0
5	Landsdel LA er knyttet til (6 Sør-Norge og 7 Nord-Norge)
6	Luftambulansfartøyet enhetsnummer (1-9)
7	Spesifikk radioenhet knyttet til fartøy eller vaktpersonell (funksjoner)

Fortsetter på neste side

Kallesignal

Radionavn	Luftambulanseressurs
L-AMB 81	Fly 8-1 Gardermoen
L-AMB 82	Fly 8-2 Gardermoen
L-AMB 11	Fly 1-1 Ålesund
L-AMB 21	Fly 2-1 Brønnøy
L-AMB 31	Fly 3-1 Bodø
L-AMB 41	Fly 4-1 Tromsø
L-AMB 51	Fly 5-1 Alta
L-AMB 52	Fly 5-2 Alta
L-AMB 61	Fly 6-1 Kirkenes

Fordeling av kallesignal

Eks.vis vil luftambulanseflyet i Ålesund vil ha slik fordeling av siffer 7 (siste siffer).

Siffer	Radionavn	Uttalt kallesignal
1	L-AMB 11	Luftambulanse 1-1 (Ålesund)
2		
3	L-AMB 11 DOC	Luftambulanse 1-1 Lege
4	L-AMB 11SPL	Luftambulanse 1-1 Sykepleier
5	L-AMB 11 PIL	Luftambulanse 1-1 Pilot
6	L-AMB 11 2P	Luftambulanse 1-1 Annenpilot



Operative støttefunksjoner

F08 – Nasjonal fordeling av kallesignal - ambulanse



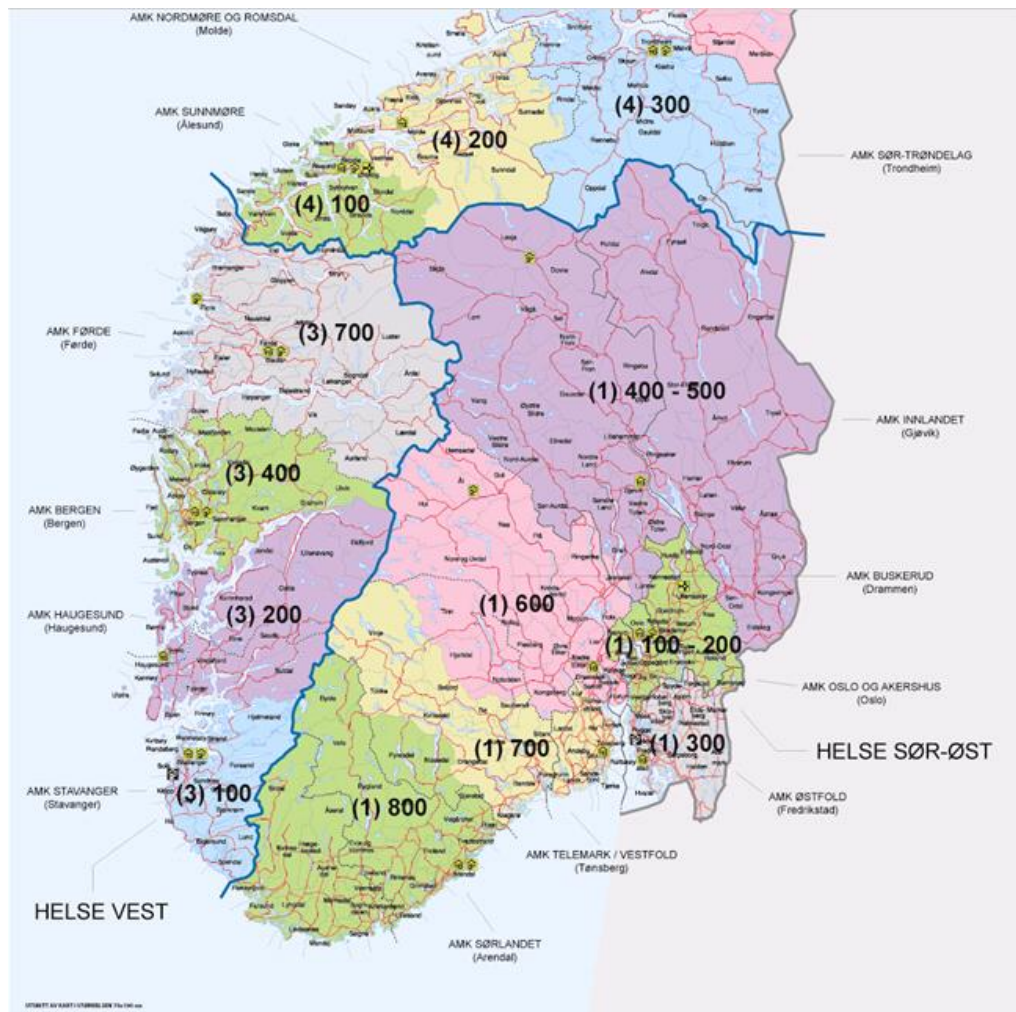
HelseDirektoratet



Mål Kunnskap om nummerinndeling av fylker / AMK-områder i Norge

Målgruppe/ ansvar AMK og ambulansetjenesten

Bakgrunn Inndelingen bygger på nummerstrukturen i nødnettet – se angivelsene i kartutsnittene under:

Sør-Norge



	Operative funksjoner
	F09 – Kommunikasjon med naboland- hendelse i grenseområdene
 Helsedirektoratet	

Mål	Sikre at alle henvendelser via 113 om behov for akutt helsetjeneste fra naboland blir ivaretatt på en faglig forsvarlig måte.
Målgruppe/ ansvar	AMK-sentralene
Bakgrunn	<p>Ved behov for akutt helsehjelp i umiddelbar nærhet av grensen, skal nødvendige ambulanse- og helseressurser fra norsk side av grensen sendes ut parallelt med varsling til aktuell SOS / Redningsentral.</p> <p>Oversikt varslingsveier til aktuelle sentraler skal være tilgjengelige elektronisk og ved oppslag i AMK-sentralen</p> <p>AMK-sentral som mottar en nødmelding fra Svensk/Finsk side av Riksgrensen, skal iverksette følgende:</p>
Handling	
Melding og varsling	<ul style="list-style-type: none"> • Motta <i>som enhver annen nødmelding</i> og samvirke knyttet til denne. • Varsle aktuell SOS / Redningsentral • Sende <i>om nødvendig</i> egen ambulanse- og helseressurser fra norsk side • Avtale bruk av felles talegruppe •
Hendelsested - verifisering	<p>Etter at helseressurser er sendt ut - <i>hvis det er tvil</i> om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvor hendelsstedet er • Bruk av ressurser • Andre ting som operatør lurer på <p style="margin-left: 40px;">➤ skal det konfereres med aktuell SOS / Redningsentral</p>
Koordinering av innsats	Aktuell SOS/nød-/ Redningsentral som er ansvarlig for geografisk område overtar koordinering av innsatsen om ikke annet blir avgjort av overordnet myndighet i aktuelt område.

Bruk av felles talegrupper

Det er etablert følgende felles Nordiske talegrupper til bruk ved samvirke/samhandling i naboland:

Gruppenavn (gruppealias)	Gyldighets-område	Tilgang	Administrasjonsrettighet	Eierskap
NOR-SWE 1	Østfold, Akershus	Beredskaps- brukere	Politi i Østfold	Politiet
NOR-SWE 2	Østfold, Akershus	Beredskaps- brukere	Politi i Østfold	Politiet
NOR-SWE 3	Hedmark, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms	Beredskaps- brukere	Politi i Hedmark	Politiet
NOR-SWE 4	Hedmark, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms	Beredskaps- brukere	Politi i Hedmark	Politiet
NOR-FIN 1	Troms, Finnmark	Beredskaps- brukere	Politi i Vest-Finnmark	Politiet
NOR-FIN 2	Troms, Finnmark	Beredskaps- brukere	Politi i Vest-Finnmark	Politiet

NB! Bruken av disse talegruppene betinger at det er Nødnett dekning (fra Norge) på hendelsesstedet i nabolandet.

Dersom det ikke er Nødnettdekning, kan Euro DMO talegrupper benyttes mellom innsatspersonellet lokalt på hendelsesstedet.

Følgende internasjonale DMO talegrupper er aktuelle:

EURO 1	Anropstalegruppe/ felles samvirke
EURO 3	Brann / Helse
EURO 4	Politi
EURO 6	Felles samvirke
EURO 8	Helse / Brann

Ved samhandling mellom Helseressurser benyttes primært EURO 8.

Ved samvirke mellom nødetatene benyttes primært EURO 1.



Operative støttefunksjoner

F10 – Statusmeldinger



Helsedirektoratet

Mål Hensikten med denne prosedyren er at vaktpersonell og helseressurser skal benytte statusmeldinger.

Målgruppe/ansvar AMK og LV-operatører, leger i vakt, ambulansetjenesten

Bakgrunn Statusmeldinger sendes fra den enkelte enhet og er til for å bekrefte oppdrag, bevegelser under oppdraget og tidspunkt. Tid og handling legges inn i pasientdokumentasjon, sparer nettet for trafikk og gjør ressursstyring enklere for AMK og LV.

Handling

Viktig **Bruk av statusmeldinger skal ikke erstatte nødvendig talekommunikasjon.**

Felles statusmeldinger Følgende statusmeldingene er felles for alle helseressurser:

Nummer	Tekst	Definert som tidspunktet enhet:
01	Rykker ut	Rykker ut
02	Fremme	Er fremme på skadested/hentested
32	Fremme hos pas	Personell er ved pasient. Ved forsinkelse på <i>mer enn 5 minutter</i> fra status 02 fremme er sendt.
03	Avreist	Reiser fra pasient – evt. med pasient
04	Leverer	Fremme på leveringssted
05	Ledig	Kan ta nye oppdrag
06	Ledig stasj.	Er tilbake på kontor/stasjon
07	Ute av drift	Kan ikke brukes – service m.m.
08	Snart ledig	Kan starte oppdrag innen kort tid. Jobber med å sette enheten i normal beredskap.
09	Spisepause	Skal skjermes for spise/hvile

Ambulansetjenesten bruker TransMobil når de er i kjøretøyet.
Øvrige statusmeldinger sendes via Nødnett.

Luftambulansetjenesten



For luftambulansetjenesten benyttes følgende statusmeldingene i tillegg:

Nummer	Tekst	Definert som tidspunkt enheten:
11	Tar av	Rykker ut
12	I søkefase	Er i søkeområdet
13	Retur dårlig vær	Snur og returnerer grunnet dårlig vær
14	Lander	Har landet

**Legetjenesten/
Hjemmesykepleien**

For legetjenesten og hjemmesykepleien benyttes følgende i tillegg.

Nummer	Tekst helse	Definer som tidspunkt ressursen:
30	Sykebesøk	Er opptatt med sykebesøk

	Operative støttefunksjoner
	F11 – Kallesignaler
 Helsedirektoratet	

Mål Kunnskap om oppbygging og bruk av kallesignal i nødnett.

Målgruppe/ansvar Helsepersonell som bruker nødnett.

Bakgrunn Etatene og brukerne er tildelt nummer og kallesignal fastsatt i samsvar med Fleetmap-dokumentet. Tilsvarende gjelder for de ulike kontrollrom.

Handling

Nummerplan Etatene er tildelt følgende førstesiffer:

Første siffer	Etat	Distrikt / geografisk område
1	Brann	Politiets distriktsnummer *
2	Politi	Politiets distriktsnummer
3	Helse	AMK-området (eks.AMK-Østfold)

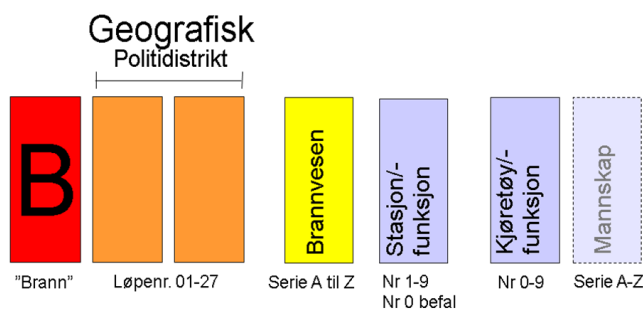
For helse er geografisk tilhørighet (siffer 2 og 3) identisk med hjemmhørende helseregion (RHF):

Nr	Helseregion	Nr	Helseregion
1-2	Sør-Øst	4	Midt
3	Vest	5	Nord

De andre nødetatene er knyttet til politiets distriktsnummer:

Nr.	Distrikt	Nr	Distrikt
01	Oslo	06	Gudbrandsdal
02	Østfold	07	Vestoppland
03	Follo	08	Nordre Buskerud
04	Romerike	09	Søndre Buskerud
05	Hedmark	10	Asker og Bærum

Brannvesenet



Siffer 4 og 5 angir brukerens brannvesen, med unntak av 110-sentral som bruker tallkombinasjonen 00 (siffer 4 og 5 satt til 0).

Merk: De to siste sifrene er koplet til kallesignalet på bilen. F.eks B02-M-11 vil få nummeret 1-02-03-11. Alle andre radioer vil få løpenummer.

Alle radioer innen samme brannvesen vil ha alle andre radioer lagret i radioen, så behovet for strukturert nummer blir svært redusert.

Kallesignal Brannvesen ressurser

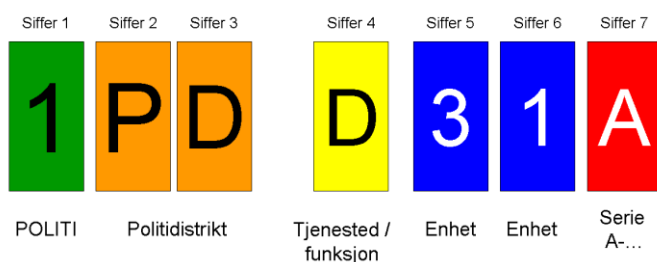
Nummer	Ressurs	Merknad
0	Valgfri	Administrative kjøretøy som brukes i operativ tjeneste og spesialenheter som for eksempel RVR plasseres inn på denne serien
1	Mannskapsbil	Bil med pumpe og vann, <i>må</i> kunne forsyne røykdykkere i henhold til røykdykkerveiledning
2	Mannskapsbil	Bil med mannskap (røykdykkere/vanndykker etc.). <i>Kan</i> også forsyne røykdykkere.
3	Høyderedskap	Snorkel eller maskinstigebil
4	Tankbil	Ekstra vannforsyning
5	Valgfri	Hvis brannvesenet har skogbrannbil skal dette nummeret benyttes
6	Valgfri	Hvis brannvesenet har fremskutt enhet skal dette nummeret benyttes
7	Valgfri	Hvis brannvesenet har redningsbil skal dette nummeret benyttes
8	Valgfri	Kombinasjonen 9-8 er reservert
9	Utrykningsleder	

Kallesignal Brannvesen ledelse

Kallesignal	Funksjon
Brannvesen – 0.1	Fagleder Brann jamfør felles sambandsreglement
Brannvesen – 0.2	Til disposisjon (H.0.2 er operativ leder helse jamfør felles sambandsreglement)

Politiet

Oversikt over politiet kallesignaloppbygging:



Politidistrikt - (siffer 2 og 3) se egen nummerplan i tidligere blokk:

Eks.vis **Follo PD : 03**

Tjenestested / funksjon og faste reserverte kallesignal (siffer 4 -se neste blokk):
hver tjenesteenhet har sin bokstavkode innenfor politidistriktet - se egen oversikt:

Retningsgivende patruljetyper (siffer 5-6 - se neste blokk):

Innsatsleder

Innsatsleder i politidistriktet benevnes som U05.

Forhandlertjenesten



Forhandlertjenesten benevnes som U90-U99 når denne funksjonen benyttes.

Bruk av bokstav etter kallesignal

benyttes etter kallesignal for å identifisere tjenesteperson -
eldstemannsprinsippet (A-...)

**Kallesignal
Politiet**

Faste reserverte kallesignaler		Retningsgivende patruljetyper	
Siffer 4		Siffer 5 og 6	
Spes- - Beredskapstroppen	D	Fellestjenester / ledere	01 til 09
Det kgl. Politieskorte	W	Fotpatruljer	10 til 19
Helikoptertjeneste	Heli	Uniformerte cellebiler	20 til 29
PST/Livvaktstjeneste	O	Uniformerte personbiler	30 til 39
Utrykningspolitiet	UP	Sivile biler	40 til 49
Flyplasstjeneste	Ø	<i>Til distriktets disp.</i>	50 til 59
Hundetjeneste	V	Motorsykler/Snøscooter	60 til 69
Arrest – Transporttjeneste	Z	<i>Til distriktets disp.</i>	70 til 79
Trafikktjeneste	T	Båt / sjøtjeneste	80 til 89
Felles operativ enhet	U	Spesialpatrulje/ funksjon	90 til 99
Sjøtjeneste	H		
		Innsatsleder	05
Øvrige bokstaver i alfabetet benyttes til lokale kallesignaler		Når talltegnet 4 nyttes som siffer nummer to, angir det en patrulje utenfor normal oppsetting (eks. studenter, ikke operativ mv.).	

	Operative støttefunksjoner
	F12 – Kommunikasjonsveier i nødnettet
 Helsedirektoratet	

Mål Sikre at kommunikasjonen i nødnettet ivaretar konfidensialitet og gir best mulig utnyttelse av kapasiteten i nettet.

Sikre alternative kommunikasjonsveier ved bortfall av kommunikasjons-system.

Målgruppe/ansvar Alle brukere av nødnett

Bakgrunn *Merk:* All pasientsensitiv kommunikasjon bør gjøres i "en til en" samtaler, eller spesielle talegrupper Dette er forsøkt tatt hensyn til under.

Handling

Kommunikasjons-veier Tabellen under viser hvilke kommunikasjonsveier AMK-operatørene skal bruke:

Primær kommunikasjonsvei



	AMK	LV	Vaktlege	Politi og brann	Amb.	Akutt mottak	1. resp.	FKS
AMK		T	N	T	N	T	N	T
LV	T		N/T	T	N	T	N	T
Vaktlege	N	N/T		N	N	N	N	T
Politi/-brann	T	T	N		N	T	N	T
Amb.	N	N	N	N		N	N	N
Akutt-mottak	T	T	N	T	N		N	T
1.responder	N	N	N	N	N	N		N
Flykoordinert Sentral	T	T	T	T	N	T	N	

T= telefon
N= nødnett

**Alternativ
kommunika-
sjonsvei**

	AMK	LV	Vakt- lege	Politi og brann	Amb.	Akutt mot- tak	1. resp.	FKS
AMK		N	T/GS M	N	GSM	N	GSM	N
LV	N		GSM	N	GSM	N	GSM	N
Vaktlege	T/GS M	GSM		T/GS M	GSM	T/GS M	GSM	N
Politi/ brann	N	N	T/GS M		GSM	N	GSM	GSM
Amb.	GSM	GSM	GSM	GSM		GSM	GSM	GSM
Akutt- mottak	N	N	T/GS M	N	GSM		GSM	N
1.responder	GSM	GSM	GSM	GSM	GSM	GSM		GSM
Flykoord- Snter	N	N	N	GSM	GSM	N	GSM	

T= telefon
N= nødnett
GSM = mobiltelefon

	Operative støttefunksjoner
	F13 – Kommunikasjonsprinsipper
 Helsedirektoratet	

Mål	Bidra til bedre kommunikasjonen i talegrupper mellom ulike brukere og styrke samarbeidet mellom de ulike nivåene i helsetjenesten.
Målgruppe/ ansvar	Alle brukere av nødnett
Bakgrunn	<i>Merk:</i> All pasientsensitiv kommunikasjon skal gjøres i "en til en" samtaler, eller spesielle talegrupper.
Handling	
Generelt	Det byttes til den talegruppen som brukeren man skal kommunisere med normalt skal befinne seg i.
Ambulanse til LV/ Lege i vakt	Ambulansen bytter til den talegruppen LV og/eller lege i vakt skal være i.
LV/ Lege i vakt til ambulanse	<p>Ambulansetjenesten har mange enheter og flere talegrupper. Det kan derfor være vanskelig å vite hvilken talegruppe enheten befinner seg i.</p> <p>LV eller Lege i vakt kontakter AMK via en-til-en samtale. AMK beslutter hvilken talegruppe som skal benyttes og formidler dette til aktuelle ressurser</p>



Håndtering av avvik knyttet til nødnett

G1 – Håndtering av avvik knyttet til nødnett



Helsedirektoratet

Mål	Felles forståelse for hvordan håndtere melding om situasjoner som medfører avvik i forhold til vanlige rutiner og funksjoner knyttet til bruk av utstyr i nødnett
Målgruppe/ansvar	Alle helses brukere av nødnett
Bakgrunn	Med avvik menes i denne sammenhengen tekniske problem knyttet til nødnett som medfører at det oppstår funksjonssvikt.
Handling	
Teknisk feilmelding (24 / 7 / 365)	<p>Meldes til:</p> <ul style="list-style-type: none">• HDO s feilmottak 08915• Lokalt feilmottak (definert) som for sitt dekningsområde mottar feilmeldinger fra kontrollrom og utebrukere i helseforetaket og kommunehelsetjenesten <p>Følgende skal feilmeldes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Feil på kontrollromsutstyr• Feil på radioutstyr• Dårlig radiodekning, ustabilitet.• Bortfall av infrastruktur og radiobaser som ikke fungerer.• Tap av utstyr, for å sørge for at utstyret deaktiveres.
Operative/administrative/medisinske situasjoner	<p>Skal følge normale retningslinjer i egen organisasjon sitt eget avvikshåndteringssystem.</p> <p>Det kan være aktuelt at tekniske feil som omtalt ovenfor skal meldes som avvik i avvikshåndteringssystemet.</p>



Kommunikasjon med AMK – ordinær og reserve

H01 – Kommunikasjon med AMK – ordinær og reserve



Mål Sikre god og ensartet rutine for kommunikasjon mellom helsepersonell i ulike funksjoner og egen AMK-sentral

Målgruppe/ansvar Brukere av nødnett som kommuniserer med AMK og AMK-operatører

Bakgrunn Egen AMK-sentral har viktige funksjoner i daglig drift. Ved feil/teknisk svikt i nødnett kan det oppstå problemer med å i denne kommunisere med AMK-sentralen. Under følger alternative kommunikasjonsløsninger i prioritert rekkefølge:

	Beskrivelse
1	Vanlig kommunikasjonsvei
2	Reserveløsning telefoni - AMK
3	Reserveløsning radio AMK
4	Andre kommunikasjonsløsninger
5	Informasjon
6	Feilmelding

Handling

Vanlig kommunikasjonsvei Kommunikasjon mellom brukere nødnettbrukere og AMK skjer ved oppkall til eller fra AMK i talegruppe eller en-til-en samtale.

Ordinær telefon kan også brukes. Mobiltelefon dekker ikke krav til konfidensialitet.

Reserveløsning telefoni - AMK Ved driftsproblem i kontrollromløsning (ICCS) vil denne kunne benyttes i reserveløsning (fallback). Denne medfører endringer i betjeningen ved AMK, og egner seg best for talegruppekommunikasjon.

Reserveløsning radio - AMK Når verken ordinær eller reserveløsning fungerer for ICCS må AMK-operatør bruke reserveradio (tilsv. som mobilradio i ambulanse).

Når radiobruker (herunder andre kontrollrom) ikke får kontakt med AMK etter 3-tre-ordinære oppkall som **callback request** forsøkes:

- a) opprop i talegruppe til kontrollrommet
- b) anrop til reserveradio i kontrollrommet (en-til-en samtale)

Hvis fremdeles ikke kontakt – bruk DMO BAPS

NB. Løsningen medfører innskrenket funksjonalitet.

Informasjon



Hvis ICCS er ute av drift:

AMK informerer snarest i aktuelle talegrupper at det opereres med reservefunksjonsløsning inntil teknisk drift er gjenopprettet. Det informeres til:

- ambulanser i eget ansvarsområde (alle typer)
 - legevakter og leger i vakt
 - akuttmottakene i AMK-området
 - andre fagsentraler og samarbeidene AMK-sentraler.
-

Feilmelding

AMK sender feilmelding til teknisk driftstøtte umiddelbart

	Alternative løsninger ved sambandsvikt
	H02 - Alternative løsninger ved sambandsvikt
 Helsedirektoratet	

Mål Veilede brukere av radio hvordan de skal forholde seg ved bortfall av samband.

Målgruppe/ ansvar Radiobrukere

Bakgrunn Radiobruker må kunne iverksette alternative løsninger hvis radioenhet eller nødnett ikke fungerer.

Handling

Misstanke om radiofeil:

Sjekk :

- Status for lysdioder
- Signalstyrken
- Batteri eller strømforsyning
- Antenne og bytt evt. denne
- Alt tilkoplede utstyr – ekstern mikrofon og ørehøytaler m.m.

Slå av og på radio

- Gjennomfør innebygd test av radio (hvis aktivert)

Foreta testanrop ved å:

- Sende oppkall i lokal talegruppe til annen radio som er knyttet til samme basestasjon
- Sende oppkall i DMO-gruppe til annen radio (må avtales på forhånd).
- Forsøk å kommunisere med egen AMK via radio

Kontakt egen AMK ved hjelp av mobiltelefon eller vanlig telefon

- Få byttet radioen snarest ved lokal byttestasjon

Evt. manglende radiosignal-dekning



Ved mulig geografisk årsak:

- Bytt posisjon og prøv på ny.
- Forsøk å sende i DMO-gruppe til annen radio (må avtales på forhånd).
- Forsøk via radio å kommunisere med egen AMK
- Kontakt egen AMK ved hjelp av mobiltelefon eller vanlig telefon.

Feil ved sender (basestasjon) – følg samme prosedyre som over

Reserveløsning

- Kontakt egen AMK via telefon
 - Ha mobiltelefonen tilgjengelig om du må være mobil i området. Evt. vær tilgjengelig på fasttelefon på vaktrom/kontor/hjemme
-

	Samhandling mellom Legevakt og kommuner – kommunale tjenestetilbud
	S01 - Samhandling mellom Legevakt og kommuner – kommunale tjenestetilbud
 Helsedirektoratet	

Mål Bedre samhandling mellom legevakter, kommuner og spesialisthelsetjenesten



Målgruppe/ansvar: AMK, ambulansetjenesten, LV, hjemmebaserte tjenester, fastleger og leger i vakt

Bakgrunn: Det er store variasjoner i det kommunale tjenestetilbudet. Alle tjenesteytere i helsetjenesten har ikke nødvendigvis oversikt over de kommunale tilbudene. Nødnett kan brukes som et godt kommunikasjonsverktøy for å sikre at pasienten får riktig og tilpasset helsehjelp utifra de ressurser som finnes i kommunen

Handling

- Første enhet fra helsetjenesten som er hos pasienten gjennomfører en triagering på hastegrad.
- Kontakt med legevakten gjennomføres i Legevaktstalegruppen.
- Pasientsensitive opplysninger gjennomføres i en-til-en-samtale
- Ambulansetjenesten bruker LV-talegruppen etter prosedyre
- LV oppretter telefonkonferanse mellom flere helseaktører når det er aktuelt å diskutere pasientsensitive opplysninger med flere. LV-talegruppe brukes der når det er forsvarlig i forhold til sensitive opplysninger

Innmelding: Lege i vakt /fastlege avgjør hvilket tjenestetilbud pasienten skal ha utifra de kommunale ressurser. Pasienter som skal innlegges på sykehus eller innlegges på kommunal institusjon/avlastning, meldes inn på de måter som er nedfelt i egne prosedyrer.

	Samhandling i Nødnett mellom fastlegekontor og ambulansetjeneste
S02	 Helsedirektoratet

Hensikt

Mål	Sikre at kommunikasjonen mellom brukere av nødnett ved fastlegekontorene og ambulansetjenesten ivaretar effektivt samarbeid, konfidensialitet og logging av trafikk
Målgruppe	Alle brukere av nødnett ved fastlegekontorene og ambulansetjenesten i kommunen
Bakgrunn	<p>Samarbeidsrutiner mellom utrykningsenheter fra Spesialisthelsetjenesten og fastleger varier mye rundt i Norge. Prosedyren er ment å være en veileder</p> <p>Når ambulansetjenesten er ute hos pasient vil de kunne ha behov for raskt å konferere med pasientens fastlege/nærmeste lege for å avklare videre behandling, undersøkelser eller leveringssted</p> <p>Liten/ingen bruk av nødnettradioene ved fastlegekontorene fører til usikkerhet hos brukerne og man ønsker å øke bruken av radioen</p>

Handling

Ambulansetjenesten	<p>Ambulansetjenesten kontakter legekantorene i en en-til-en samtale til det aktuelle fastlegekontorets nødnettradio ved behov for konferering</p> <p>For logging av samtale kan ambulansetjenesten evt settes over på en-til-en samtale til aktuell legeradio via AMK</p> <p><i>Ved utrykning:</i> Dersom lege rykker ut til pasient og ambulansetjenesten ønsker å kommunisere med lege på talegruppe, bytter ambulanspersonellet talegruppe på en av sine radioer til Legevaktsgruppen som er avtalt og kaller opp lege i halv duplex (PTT)</p>
---------------------------	--

Operatører



Den som bemanner nødnettradioen ved legesenteret besvarer samtalen og sikrer at ambulansetjenesten får snakke med aktuell lege

Lege

Lege mottar samtalen på nødnettradioen i en en-til-en samtale, gir råd og avklaring på medisinske spørsmål

Ved utrykning:

Under utrykning kan kommunikasjonen med ambulansetjenesten skje i talegruppe ved at ambulansetjenesten bytter til legeradioens talegruppe og kaller opp lege der. Da skjer kommunikasjonen ved halv duplex (PTT)

	<p>Samhandling i Nødnett mellom fastlegekontorer og legevakt</p>
<p>S03-NY</p>	 <p>Helsedirektoratet</p>

Hensikt

Mål Sikre at kommunikasjonen mellom brukere av nødnett ved fastlegekontorene og legevakt ivaretar effektivt samarbeid og konfidensialitet.

Målgruppe Alle brukere av nødnett ved fastlegekontorene og legevakt

Bakgrunn Avklaring ifht bruk av Nødnett i samhandling mellom fastlegekontorene og legevakt

Tydlig avklaring ifht bruk av kommunikasjonsveier i nødnett avhengig av hastegrad

Handling

En-til-en samtale i nødnett Ved kontakt fra legevakt på dagtid, når pasientens fastlege er kjent, vil aktuelt fastlegekontor kontaktes på radio ved en en-til-en samtale

Ved akutt hendelse Ved akutt hendelse med behov for utrykning av lege – hvor pasientens fastlege er ukjent/kort responstid er avgjørende – vil lege bli kalt opp i talegruppe

Ved oppkall i talegruppe pga akutt hendelse er det viktig med rask tilbakemelding fra legeradioene, slik at man sikrer at hendelsen ivaretas

Legevakts-Operatører Legevaktsoperatør ved legevakt kontakter fastlegene via rett kommunikasjonsvei i Nødnett avhengig av hastegrad

Ved utrykning skal legevaktsoperatørene informere utrykkende ambulanspersonell om å bytte til talegruppe **Legevaktsgruppe** for kommunikasjon med lege på vei til skadested . AMK sentralen styrer større hendelser. Lege i vakt på vei til større ulykke, kan bli bedt om å være tilgjengelig i aktuell BAPStalegruppe

Operatører

Den som bemanner nødnettradioen ved legesenteret besvarer en-til-en samtalen og sikrer at legevakten får kontakt med aktuell lege



Ved behov for utrykning skal det i talegruppe (PTT) bekreftes at en lege ved nærmeste legekantor rykker ut til hendelsen. Gi tydelig tilbakemelding på talegruppe hvem som rykker ut.

Lege

Lege besvarer en-til-en samtalen på nødnettradio og avklarer evt videre tiltak med legevakten.

Ved utrykning:

Dersom lege rykker ut til akutt hendelse og utrykkende ambulanse ønsker å kommunisere med lege på talegruppe, bytter ambulanspersonellet talegruppe på en av sine radioer til **LVtalegruppe**, og kaller opp lege i halv duplex (PTT)

	<p>Samhandling i Nødnett mellom Legevakt og Ambulansetjeneste stasjonert i kommunen</p>
<p>S 04</p>	

Hensikt

Mål Sikre at kommunikasjonen mellom brukere av nødnett ved legevakt og ambulansetjenesten ivaretar effektivt samarbeid, konfidensialitet og logging av trafikk

Målgruppe Alle brukere av nødnett ved legevakt og lokal ambulansetjeneste

Bakgrunn Uklarheter i bruk av Nødnett i samhandling mellom legevakt og ambulansetjenesten

Når ambulansetjenesten er ute hos pasient vil de kunne ha behov for raskt å konferere med legevaktslege for å avklare videre behandling, undersøkelser eller leveringssted

Liten/ingen bruk av nødnettradioene ved fastlegekontorene fører til usikkerhet hos brukerne og man ønsker å øke bruken av radioen

Handling

Ambulanse tjenesten Ambulansetjenesten kontakter legevakten fra nødnettradio i en en-til-en samtale på prioritert linje og settes i kontakt med lege for råd og avklaring på medisinske spørsmål

For logging av samtale kan ambulansetjenesten evt settes over via AMK

Ved utrykning:

Dersom lege rykker ut til pasient og ambulansetjenesten ønsker å kommunisere med lege på talegruppe, bytter ambulanspersonellet talegruppe på en av sine radioer til **LV talegruppe**, og kaller opp lege i halv duplex (PTT)

Operatører

Den som bemanner ICCS/nødnettradioen ved legevakten besvarer samtalen og sikrer at ambulansetjenesten får snakke med vakthavende lege

Lege

Lege mottar samtalen på nødnettradioen i en en-til-en samtale, gir råd og avklaring på medisinske spørsmål

Ved utrykning:

Under utrykning kan kommunikasjonen med ambulansetjenesten skje i talegruppe ved at ambulansetjenesten bytter til legeradioens talegruppe og kaller opp lege der. Da skjer kommunikasjonen ved halv duplex (PTT)

Kilder:

- Felles sambandsreglement for nødetatene ([link evt full tittel](#))
- [Rundskriv fra Helsedirektoratet](#): IS-10/2005; Restriksjoner i bruk av helseradionettet – hensyn til personvern ved bruk av ikke kryptert radiosamband
- Norsk Indeks for medisinsk nødhjelp ([link evt full tittel](#))
- MOM (Medisinsk Operativ Manual) ([link evt full tittel](#))
- Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus ([link evt full tittel](#))
- Helsepersonelloven §§ 21-21a om helsepersonells taushetsplikt ([link evt full tittel](#))
- Helsepersonelloven § 31 om helsepersonells opplysningsplikt til nødetater ([link evt full tittel](#))
- Retningslinjer for bruk av luftambulanse fra 1. april 2009 ([link evt full tittel](#))
- Avtale om Flight-following prosedyre mellom operatør og AMK-LA ([link evt full tittel](#))
- Norm for informasjonssikkerhet i helsesektoren 7. aug. 2006 – 4.4.1 ([link evt full tittel](#))
- Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern ([link evt full tittel](#))